

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc în administrație.
Mulțumite publice și Loc de
schia costă fiecare ștr 20 fil.
Manuscrise nu se în-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Temelia luptei politice.

Deviza cu care luptăm astăzi este reforma electorală pe baze democratice. În jurul acestui punct al programului nostru național din anul 1881 se învârtesc acțiunile noastre politice. El a servit de bază când deputații români din camera ungară și au reciză atitudinea lor față cu guvernul ungar.

Neasămănat mai important decât reforma electorală este însă pentru noi românii un principiu. De ce folos ne-ar fi nouă o alegere electorală democratică perfectă, dacă n'am fi recunoscuți din partea statului un popor deosebit, ca o individualitate politică, așa precum sântem considerați de constituțiile constituționale ale țării? În constituția Marelui Principat al Transilvaniei poporul român a fost recunoscut ca o națiune cu drepturi politice egale celorlalte națiuni. Prin legea Uniunii Transilvaniei din anul 1868 s'au abrogat legile privilegiate, s'au deșchis împotriva deosebiri de națiuni și au deșchis națiunile, dar a rămas în picioare și nici că se putea deșchiza și aboga guala deosebiri de națiuni. Legea prezente confirmă această mod expres prin pasagiul ultim al primului paragraf unde se zice din cuvânt în cuvânt: »și se acordă din nou egala înțelegere a tuturor cetățenilor Ungariei și Transilvaniei în privința cetățenească și politică».

Nici un alt paragraf al acestei legi fundamentale, nici vre-o altă lege ulterioară

nu modifică sau slăbește principiul egalei îndreptățiri. Nu găsim nicăiri în legislatura Ungariei, fie nouă, fie veche, vre-o dispoziție, prin care o seamă de cetățeni s'ar bucura de mai multe drepturi cetățenești și politice ca ceilalți.

Stând pe acest principiu fundamental legal al egalei îndreptățiri cetățenești și politice noi românii ca naționalitate pretindem ca să fim considerați și tratați în stat deopotrivă cu celelalte naționalități. Nu putem admite, chiar și numai din punct de vedere legal, fără privire și la alte interese ale noastre de popor deosebit, ca să fim lipsiți de drepturi politice și cetățenești de cari o altă naționalitate se bucură. Dacă naționalitatea ungurească sau maghiară, suroră, are dreptul politic și cetățenească de a-și păzi și conserva interesele sale politice culturale și economice, se cuvine și naționalității române, întocmai și în măsură egală, aceeași drept. Dacă naționalitatea ungurească sau maghiară, suroră, are dreptul a fi conștientă în partide politice ungurești naționalitate, rară îndoială că și naționalitatea română are și ea acest drept, și nu numai că nu jignește sau cădea vre o lege a statului, ci din contra păzește prin această un principiu fundamental al constituției noastre. Și în cazul când conducătorii politici al poporului românesc ar inclina, fie din motive tactice, fie din alte considerațiuni, spre o renunțare la egala îndreptățire cetățenească și politică a naționalității române, această renunțare ar deveni în efectele ei nulă, fiindcă ea se lovește de simțământul firesc

al poporului și de legile fundamentale ale țării.

Nu este de lipsă a înzista îndeosebi asupra politicii guvernelor din trecut, care și-au pus toate silințele pentru a înlătura — fără lege — principiul egalei îndreptățiri politice și cetățenești, pe cari se întemeiază statul ungar; nu este lipsă a insista asupra confuziunii intenționate ce s'a produs în capetele cetățenilor cu privire la conceptele politice »națiune« și »naționalitate«; nu este de lipsă a insista asupra frazelor politice stereotipe cu privire la egala îndreptățire »individuală«, despre care nici o lege ungară nu vorbește și care este o absurditate politică; nu e te de lipsă a insista asupra chemărilor sirenice, cari și astăzi ni-se fac din tabăra guvernamentală pentru a părăsi temeiul luptelor noastre politice și a ne »înfrăți spre binele patriei«. Toate acestea sânt îndeobște și îndestul de cunoscute pentru ca să înțelegem că mai presus de toate avem să ne apărăm și să ne conservăm principiul egalei îndreptățiri politice și cetățenești, nu ca individualități, nu ca români răsleți și preserați printre ceilalți cetățeni, ci ca popor, ca naționalitate română, care am existat aici de la întemeierea statului până astăzi și am fost recunoscuți ca atare de stăpânii și domnitorii țării. Nu putem nici să pierdem acest drept dobândit, nici să renunțăm la el; cu atât mai puțin nu fiindcă el este garantat și prin legile fundamentale actuale.

Stând și luptând pe aceste temelii politice noi românii ne simțim totodată mem-

Cometa Halley va aduce sfârșitul lumii?

— După »Lectures [pour Tous]« . —

Păreră după care întâlnirea cu o cometă va putea aduce finalul lumii, reia credit după astronomii moderni. Cometa Halley, care se va apropia de noi pînă noaptea de 19 Mai (st. n.), sau 6 Mai (st. v.) este amenințarea unei catastrofe? Chestiunea trebuie să fie examinată, dacă este adevărat că problema problemelor, se rezumă în formula lui Hamlet: «a fi ori nu fi».

Din zi în zi cometa lui Halley se apropie de noi. Venită de dincolo de sistemul solar — după ce a parcurs, după ultima sa trecere din 1835, o orbită de mai mult de 12 miliarde kilometri, — strălucind, a căreia relințare are loc tot la 75 ani aproape, se învârteste în sens contrar, Pământului.

Miscarea a fost peste tot foarte sensibilă începând din luna Martie. La 19 Aprilie 1910 st. (6 Aprilie st. v.), cometa va atinge cea mai mică distanță de soare.

Din acest moment ea se va precipita, cu o viteză relativă de 54 kilometri pe secundă, în spre micul nostru glob învârtindu-se regulat în jurul soarelui. O ciocnire este de crezut? Este ea posibilă?

Supozim că e pe cale de a se produce, noi vom mai avea atunci decât o singură resursă: să fugim la antipoză, a ne reperi cu toată viteza automobilelor noastre, a steamarelor noastre către emisferul opoz Intâlnirei.

Fiindcă, în adevăr, nucleul unei comete de mărimea mijlocie, va fi de ajuns ca el singur

să poată distruge mai multe orașe ca Parisul, dacă zicem că ciocnirea înspăimântătoare cauzată prin Intâlnirea unei mase, atinge dimensiunea globului nostru.

Dacă această Intâlnire trebuie să albă loc, noi vom aștepta puțin mai înainte la primele simptome ale cataclismului: fluviile și mările vor eși din limitele lor; supt valurile lor deslănțuite, oceanele vor deschide cele mai largi continente. În prezența unui astfel de flagel, numai populațiunile refugiate pe vârfurile celor mai înalți munți, vor asista la un incomparabil spectacol. Pe o mare fără de țărături va apare un vânt crepuscul. Discul soarelui, întrevăzut în traversarea atmosferei nucleului, va prezenta un ten sinistru. Primele particule cometare se vor aprinde la contactul atmosferei noastre, dând tabloul celui mai minunat foc de artificii, pe care omul nici odată nu l-a contemplat. Apoi, aceste fenomene nu vor fi de cât semnale antemergătoare ale unui înfricoșetor incendiu.

Momentul unde grosul cometel va veni în contact cu înalta atmosferă, va fi semnalul unei îmbrățșeri generale. Opt secunde aproape se vor scurge după începerea acestui formidabil uragan, până în momentul când, într'o ciocnire teribilă, continentele vor fi desfundate. Căderea tuturor materiilor de incendiu pe ocean va produce într'un minut trombe de vapori arzători cari vor distruge cele din urmă organisme rămase în catastrofă.

Umanitatea refugiată pe cealaltă coastă a Pământului, va putea ea scăpa de cataclism? Va fi aceasta sfârșitul lumii, și astfel păreră evului mediu, epoca augustelor legende, care vedea în

aparitiunea unei comete vestitorul reilor evenimente, se va găsi ea justificată?

Putem răspunde acestei chestiuni și a verifica aceasta, că o același ipoteză poate să fie actualmente fondată, trebuie să căutăm, care este starea științei moderne cu privire la comete, natura lor și mișcările lor.

Șaptezeci și cinci de patrioane de astre în mers. Nu este mult de când ilustrul Laplace, imagină că cometele parcurg în toate senzurile spațiile intersiderale, și poeziile de atunci nu au lipsit cu acea ocaziune, de a cânta pe acești mesageri repezi, legătura dintre ei și lumea din infinit.

La această chestiune »de unde vin cometele« astronomia modernă răspunde arătându-ne că cometele însoțesc sistemul solar în marele său voiaj traversând constelațiunile.

Soarele nostru, zice ea, nu este decât o stea pierdută în mijlocul imensității: printre aceste milioane de astri strălucitori de asupra capetelor noastre, centrul sistemului nostru, nu este decât o stea în mijlocul stelelor.

Ca și ele, el este animat de o viteză fantastică care se poate evalua la aproape 16 kilometri pe secundă. Umil soldat al armatei cerești duce cu el planetele, sateliții lor, și aceste astre, mult mai mici ca masă, pe cari noi le numim comete.

Dar acești mesageri vagabonzi, le urmează tot așa ca fluturii atrași către o intensă radiațiune. Rămășițele mării nebuloase care a dat naștere planetelor, cometelor, după legile atracțiunii, — lucrându-le diferit pe fiecare — sânt risipite pe lungi elipse. Unele dintre ele se învârtesc pe orbitele conținute în limitele planetelor. Altele, din

brii ai totalității statului ungar, unitar și indivisibil. Această totalitate nu se constituie din două categorii de membrii: una cu drepturi mai puține sau fără drepturi și alta cu drepturi mai multe sau cu toate drepturile. Constituția noastră precizează anume că fiecare membru al totalității, aparțină el oricărei naționalități, are aceleași drepturi. Numai în privința limbii s'au făcut unele excepțiuni dela această regulă în respectul administrației practice a statului unitar. Aceste excepțiuni sânt codificate într-o lege anume, care are numirea »legea de naționalități«. Nu ca particulari, nu ca o fracțiune de cetățeni cari vorbesc o limbă străină sântem noi românii tratați de această legede naționalitate, ci ca o unitate etnică bine definită, ca membru constitutiv al totalității statului ungar. Era o necesitate legislativă a Ungariei unite a inarticulare drepturile unui popor recunoscut de Domnitor, care popor, constituia, înainte de uniune, o națiune egal îndreptățită cu celelalte națiuni. În momentul când națiunea română a devenit membră a totalității statului ungar, ea și-a pierdut numirea, dar drepturile ei au rămas în ființă și au fost inarticulate de corpurile legiuitoare comune în legea uniunii și în legea de naționalități.

Sântem deci datori să stăm neclintiti pe aceste temelii ale luptei politice și să conservăm și să apărăm mai presus de toate principiul egalei îndreptățiri. El este singura garanție a existenței noastre, totodată și singura garanție a existenței statului ungar.

Congregația de primăvară a comitatului Arad. Luni, în 18 Aprilie, se va întruni congreagația de primăvară a comitatului Arad. Apelăm la sentimentele de datorie a membrilor români, rugându-i să se prezinte în număr cât se poate de mare Duminecă seara la orele 8, în localitățile ziarului nostru, unde va avea loc o conferință prealabilă în vederea atitudinii ce vor

contra, au fost asvârlite în regiuni îndepărtate: așa de îndepărtate, că, la aceste formidabile distanțe, atracțiunea solară, se face aproape pe nesimțite. Se poate calcula că aceste comete nu parcurg decât câțiva centimetri numai pe secundă.

Nu importă legile inexorabile cari guvernează materia, le readuce mai curând, ori mai târziu, către marea sursă calorică și luminoasă, care le ține în limitele imensului său domeniu.

Aceste teorii noi pot singure să ne explice numărul enorm al cometelor, cari brăzdează spațiul interplanetar.

După statisticele cele mai înțelept interpretate, trebuie în adevăr, să conchidem că spațiul cuprins între Soare și Neptun, cea din urmă planetă cunoscută în sistemul solar, nu conține mai puțin de 200 milioane comete periodice.

Plecând dela aceste cifre, este ușor de a calcula numărul acestor aștri cari urmează soarele nostru în acest mers, și cari nu es din sfera sa de atracțiune: ajungem atunci la cifra de 75 urmata de 15 zeruri: 75 patrilloane de comete, sau 75 milioane de miliarde de astre codate? Și încă aceasta nu este decât o evaluatie grosieră bazată pe numere minime.

Iată dar un prim fapt stabilit: mulțimea cometelor călătorind în spațiu.

De aci, concepem cu înlesnire că, în fiecare moment din calea sa împrejurul soarelui, în această cursă vertiginosă în infinit, de 29 kilometri pe secundă, e drept că pământul poate să întâlnească o cometă; sau mai mult, un nucleu cometar.

trebuie să manifeste în discuțiile cari privesc interesele românești.

In congregație se vor pune în discuție și multe abuzuri de putere ale funcționarilor administrativi; abuzuri cari se comit în vederea apropiatelor alegeri parlamentare, pentru a se zădărnici izbânda candidaților noștri naționali. Vom cere reglementarea după cuviința a tuturor slujbașilor volnici!

Situația în Bosnia. Ziarul oficial al sârbilor din Bosnia, »Srpska Rijeka«, anunță azi în ediție specială că cele două fracțiuni ale sârbilor au fuzionat într-un singur partid. Șeful fracțiunilor, — una a radicalilor noi, alta a radicalilor vechi — Stojanovici și Ieftanovici, au renunțat amândoi la formulele ce prezintaseră referitor la atitudinea ce aveau de gând să manifesteze în dieta provincială, și au adoptat o formulă nouă, după care chestia loialității nici nu se poate pune în discuție, deoarece loialitatea e o datorie generală a cetățenilor și prin urmare nu poate forma un punct separat în programul sârbilor. Contra bănuielilor de ne-loialitate sârbii vor protesta cu toată hotărârea. În dietă se va face din partea sârbilor o declarație solemnă despre credința sârbilor din Bosnia către domnitor.

Politica guvernamentală a sașilor.

Hotărârea comitetului central electoral al poporului săsesc prin care se recomandă alegătorilor și viitorilor deputați sași să sprijinească guvernul, nu e întâmpinată în toate cercurile săsești cu aprobare deplină. Mai ales sașii din țara Birsei discută în organul lor brașovean »Kronstädter Zeitung« dacă a fost sau nu oportun ca hotărârea aceasta importantă să se aducă acum, încă înainte de alegeri și înainte de ce ar fi pe deplin cunoscute intențiile guvernului.

Lipsa de înțelegere între conducătorii acreditați ai poporului săsesc și elementele tinere, prietene a unei politici active datează de lungă vreme și e mult mai mare

Supt o ploaie de pietre. Care e, în adevăr, după vederile actuale natura cometelor? Toată cometa este constituită din o imensă masă de particule, a căror grosime variază dela acela a unui grăunte de nisip, până la acela al celor mai enorme stânci. La fiecare moment, Soarele lînde a scoate din lungă lor orbită comună aceste mase, mai mult sau mai puțin groase. Astfel cometele se desegreghează. Știința ne a furnizat remarcabile exemple și cele mai multe comete, a căror reîntoarcere a fost anunțată, au dat loc la ploaie de stele filante. Separate de tovarășii lor, aceste particule vin de a se isbi cu Pământul în toate epocile anului: aceste sânt bolidele pe cari muzele noastre le conservă prețios, și a căror cădere în evul mediu se numea ploaie de pietre.

Aceste ploaie normale, clasate în domeniul legendelor de academici dela începutul secolului XIX-lea, sânt acum în afară de îndoială. Trebuie în adevăr să primim ca evidentă ziua când un trimis îndreptat de ilustrul Biot, a constatat că în 1803 căderea pietrelor peste Laigle (Orne) a fost și adevărată realitate. Pământul a fost străbătut de un slab nucleu cometar.

Ori, poate să știm efectul ce va produce o întâlnire a globului cu nucleul unei comete importante. Masa unor comete nu este în adevăr așa neglijabilă cum se credea altădată. Se citează că un nucleu atârnă aproape 3 miliarde de tone! O astfel de masă va fi îndestulătoare pentru a opri pământul din mișcarea sa; ciocnirea, totodată, nu va produce mai puțin efecte dezastruoase. Aceasta va fi, dacă nu finitul lumii, cel puțin sfârșitul omenirii plasate pe acest glob isbit de cometă.

decât s'ar părea după puținele se manifestă în afară, Disciplina sașilor care oprește izbucnirile reduce frământările vieții la un fermentațiune lentă, — a fost arma lor cea mai puternică. Se că se ivesc și între sași oameni să se convingă că aparențele line pasive nu pot să echivaleze rezultă din lipsa de acțiune serioasă chibzuită.

Că unitatea între fruntașii săsesc lasă de dorit se învederează tul că hotărârea comitetului central comunicată decât ziarului sibian, o reproduce ziarul brașovean, adă »reproducem hotărârea aceasta din bürgisch-deutsches Tageblatt«, de comitetul central a socotit de prisos comunice și nouă.

Ziarul brașovean nu face nici o nemulțumirea sa cu această hotărâre articole se ocupă cu această hotărâre primându-și temerile ca nu cumva să se dovediască — un pas pripit.

În numărul de Miercuri da cuvânt »bărbat cu experiențe în viața publică și lor«, pentru a dovedi că »nu numai tinereții e motivul că atitudinea conducătorilor sași nu e aprobată, dimpotrivă, motive serioase îndeamnă o atitudine contrară.

»Bărbatul cu experiențe« da o situației politice de azi și constată

»Toate fenomenele acestea au și cea mai mare importanță. În vremuri ca azi când ideile mari se vad zadarnic să te mărginești la măsurile vagi. E și timpul suprem că împrejurările lesc să luăm hotărâri decizive. Anii din stabilit nervii politici ai poporului nostru ne-am apărut nici chiar împotriva celor volnicilor. Am bătut un singur drum: drumul gertlor unite către guvern, care s'a scap prin mici hatăruri sau promisiuni, — de multe ori neimplinite. De multe ori a

Trebuie să ne așteptăm la o astfel de cu cometa Halley?

Ce zice un astronom savant. Abatele director al observatorului din Bourges, binevoit a calcula pentru noi lectorii dițiunile de întâlnire, ne da rezultatele lor sale.

»Să supozăm două drumuri de fier lovesc; două trenuri îndreptate către punct de intersecțiune. Fiind date vitezele, este a găsi soluțiunea problemei. Pentru că să aibă loc, trebuie ca cele două trenuri sească în același timp și în același punct unul trece înaintea celuilalt, nici o ciocnire este posibilă.

»Ori, nucleul cometei Halley descrie un cunoscut; putem astfel desemna calea anual de pământ. Ei bine! orbitele celor astre nu au în acest an nici un punct de întâlnire lată că putem fi foarte liniștiți.

»Și cu toate aceste, noi rămânem încă în zenta unei teribile soarte. Căci o cometă limitată la nucleul său. În urma lui astrol o lungă coadă, care poate să ne isbească stă coadă, este formată din gaze, căci se este înconjurat de o materie gazoasă. În apropierea soarelui, această atmosferă pusă unei călduri intense, care nu numai dilată dar, chiar după o nouă lege fizică o alungă în direcțiunea opusă. Aceste gaze constituind coada cometelor, ele? Sânt periculoase? Și când cometa ley trecând între pământ și soare, acesta alungând către noi coada gazoasă,

și refuzul jignitoare. Și toate aceste de
și conducătorii noștri nu vreau să
ce toate concesile ce ni-s'au făcut, ni-
făcut ca la vreme potrivită să ni-se lee din

»Bărbatul cu experiențe« constată apoi
poporul sășesc nu poate să-și prădeze
patriile pentru contele Tisza, mai ales de
se cunosc vederile lui în ce privește
naționalităților. Și poporul sășesc
să se pregătească pentru domnia
și a aspirațiilor mai democratice.

Pe viitor nu mai avem ce căuta în tabăra
orientilor — continuă apol. — Interesele no-
ne vor împinge spre alte grupări cari au
și ținte ca și noi: *apărarea limbii materne*
și a națiunii cinstite. Fără îndoielă ne va fi greu să
nelem alianțe cu partide de cari până acum
am ținut departe... Dar nu-i permis să vedem
amari nici într'o altă rasă, nici într'o altă
socială. În anumite chestii generale pot să
adversarii noștri, dar acești adversari, supt
împrejurărilor, pot să devină ușor tovarăși
luptă pentru ajungerea acelor ținte.

Chestii grele ne așteaptă în fața alegerilor pe
și pe conducătorii noștri. (I stăm să ne în-
dacă vor fi rezolvite spre binele nostru,
dacă contactul dintre conducători și popor pare
și fi întrerupt în anii din urmă. Și starea acea-
nu mai poate să dăinuiească.

Ziarul însuș e mult mai categoric în ce
vește hotărîrea comitetului central. În ar-
colul de fond al numărului de Joi declară
încunjur:

Regretăm hotărîrea comitetului central din două
puncte. Am regretat că și din punctul de ve-
și al oportunității, fiindcă o socotim prematură.
de toate fiindcă guvernul se află într'o
poziție critică. Probabilitatea e aceiaș pentru iz-
da și pentru înfrângerea lui. Azi nu l poate
învingi decât cei care e silit s'o facă sau cei care
suflețit de țintele lui: desnădăjduții sau fa-
nici. Și noi nu sântem nici una nici alta. Noi
nu putea să stăm liniștiți la o parte și să zicem
Non mea res agitur și să așteptăm dacă se vor
implini nădejile îndrăznețe, dacă se va întâri în

coastră, astfel amestecată cu noul gaze, va de-
veni ra respirabilă și mortală?

»Problema »întâlnirei« se complică deci, se
înguste, și tot deodată se precisează.

»În ce moment exact globul nostru se va găsi
în urma astrului îndreptat către soare. Iată
punctul cu adevărat interesant care trebuie lămu-
rit. Ori această dată critică se va produce la 18
Mai st. n. (5 Mai st. v.) În această zi cometa va
trece între soare și pământ și dacă coada atinge
puțin mai mult de 23 milioane de kilometri (di-
stanța ce există la această dată între nucleul co-
meteii și noi) tot globul terestru se va găsi cu-
fundat după prânz în sânul coadei comete.

»Astfel, pentru a scăpa de hazardul unei cioc-
niri cu nucleul, noi nu avem nici un mijloc sigur
de a putea evita o întâlnire cu coada cometei lui
Halley.

Insemnările Istoriei. Ce dimensiuni atinge decl
pendicele cometar?

Medla este cuprinsă între 50 și 60 milioane
chilometri.

Frumoasele comete din 1811 și din 1847, po-
sedau cozi mai lungi ca distanța dintre soare și
pământ. Coada cometei din 1843 atingea enorma
lungime de 320 milioane kilometri, atunci când
149 milioane kilometri numai ne separa de
soare.

Cometa Halley, după câteva aparițiuni, pare a
se fi micșorat din puterea luminei. Acest an după
ce a promis o reînbucnire de lumină, ea a apă-
rut, slăbindu-se după aproape două luni. Pare
deci că coada sa, să fie în descreștere.

măsura încât să fie în stare să împlinească făgă-
dulele ce ni le a făcut. Câte nu ne a promis coa-
liția și ce partid guvernamental puternic a mai
fost! Și ce-a fost în stare să împlinească? A-
proape nimic...

Și mai important e al doilea motiv. *Politica de*
oportunitate în momentele acestea e de condam-
nat fără orice rezervă. Nu pot s-o aprobe nici
cei cari au aprobat-o supt guvernul coaliției. Să
nu ne facem iluzii. În Ungaria astăzi numai două
lucruri sânt cu putință: sau vor reuși cei dela
putere să revină la politica lui Tisza-tatăl, cu tot
luxul ei de aparențe și vexațiuni împotriva na-
ționalităților, sau apoi vor ajunge să alcătuiască
majoritatea elementele nemulțămite ale păturilor
de jos, prin formarea unei clase de mijloc pu-
ternice — care va trebui să vină.

Chiar de aceea ar fi o greșală fatală dacă
noi prin sprijinul nostru am putea contribui în
măsură mare la consolidarea situației guver-
nuului.

Citatele aceste sânt devada cea mai vie
că sânt și în sânul poporului sășesc oa-
meni cari încep să se convingă că viitorul,
și în Ungaria e al democrației...

Și în politica poporului sășesc începe o
eră nouă.

Din România.

Agitația profesorilor universitari. Cu toate
că ministrul de culte d. Spiru Haret a amânat
proiectul de lege despre înființarea a 21 catedre
universitare — pentru sesiunea viitoare, agitația
profesorilor universitari continuă. Marele colegiu
universitar din București a ținut Miercuri seara
o nouă ședință, supt președinția rectorului d. C.
Demetrescu-Iași, discutând asupra atitudinii pro-
fesorilor față de guvern.

Dnii prof. Em. Antonescu și Ovid Densu-
șianu au spus că profesorii nu trebuie să se de-
clare mulțămiiți, cu satisfacția pe care guvernul
pretinde că a dat o profesorilor, amânând pen-
tru viitorul sesiunea proiectul de lege al d-lui
Haret. D. C. Dumitrescu-Iași a declarat că întru-

Tot odată, această coadă a cometei va fi
încă așa de lungă de a atinge coada pământ-
ului?

Și vom risca de a fi asfizați de atmosfera co-
metară?

Prin ajutorul analizel spectrale, astronomia a
studiat cu răbdare compozițiunea acestor gaze
fine cari constituie coada cometei. Carbonul pare
a fi substanța dominantă, apoi vine hidrogenul și
altele cari sânt într'o astfel de atmosferă elementele
cerute pentru a forma gazele volatile: carbu-
rele de hidrogen, analog cu gazul nostru de
iluminat, cyanogenul, acidul cianhidric, despre
care nu e nici o bănuială, dar sântem de pă-
rere că prezența acestor substanțe ar fi un abis.

În fine, atmosfera noastră așa deasă se va
opune totdeauna de a fi străbătută în așa fel.
Să admitem că coada unei comete poate fi, la o
distanță de 23 milioane de kilometri de nucleu,
atât de compactă pentru a se amesteca cu pă-
tura de aer respirabil, aceasta este asemenea ca
și străbateră oțelului cel mai tare în ferăstruirea
lemnului.

Pământul va fi străbătut el ca o sticlă? Că
drumul nostru va fi străbătut de o atmosferă,
dând loc la multe consecințe, este în afară de
orice îndoială.

Astronomii s'au întrebat în diferite împrejurări,
dacă oarecari fenomene singulare nu au mai avu-
t loc: acela care se referă la apariția unei co-
mete vizibile în 1861. La 30 Iunie al aceluși an,
după calculele lui Hind și Liais. Pământul par-
curea spațiul ceresc intrând în coada cometei.

cât, există divergență între păreriile d-sale și ale
colegilor săi, lasă discuția liberă.

D sa a spus că deoarece unele ziare au inter-
pretat atitudinea sa față de profesori într'un anu-
mit fel, nu mai poate prezida ședința și lasă
această sarcină unui alt domn profesor.

D. Dr. Istrate a declarat că marele colegiu are
toată încrederea în d-sa și l-a rugat să prezideze
mai departe.

D. Dumitrescu-Iași a declarat din nou, că nu
mai poate prezida și a părăsit ședința.

Odată cu d-sa a mai părăsit ședința și d-nul
prof. E. Pangrați.

Plecarea dlui Dumitrescu-Iași a fost viu discu-
tată, de membrii marelui colegiu, care a procla-
mat apoi de președinte pe d. Dr. Istrati.

D. prof. Em. Antonescu a propus marelui co-
legiu o moțiune, prin care cere ca profesorii să
nu înceteze acțiunea lor până când guvernul nu
le va satisface toate punctele din cererea pe care
au înmănat-o dlui prim-ministru Brătianu.

Prin moțiunea dlui Em. Antonescu s'au for-
mularat următoarele trei puncte: 1. Sporirea sala-
riilor. 2. Înființarea catedrelor necesare facultății
de drept și 3. Orice numire de profesor să se
facă în urma avizului consiliului profesoral al fa-
cultății respective. Marele colegiu a admis în
totul moțiunea propusă de d. Antonescu, hotărînd
să nu înceteze acțiunea până când guvernul
nu le va satisface cele trei puncte.

Despre aceasta nouă agitație, organul liberal
»Viitorul« scrie următoarele:

»În adunarea marelui colegiu universitar, rec-
torul aducând la cunoștința celor prezenți amă-
narea prezintării proiectului la Senat, a declarat
misiunea senatului universitar îndeplinită. Unii
dintre profesori n'au primit însă acest mod de
a vedea. Dâșii s'au declarat pentru continuarea
agitației, cerînd ca proiectul dlui Haret să fie re-
făcut conform punctelor formulate de senatul
universitar.

Cu alte cuvinte, acești profesori se mulțumesc
numai să se opună — în ce formă, se știe —
unui proiect de lege votat de una din Camere,
dar încă au pretențiunea de a dicta dispozițiunile
ce vor să cuprindă acest proiect. Nu ar mai ră-

Globul nostru, acompaniat de lună, a străbătut
în atmosfera cometară pe o distanță de 44.000
kilometri în partea extremității coadei.

Ce s'a petrecut în această dată memorabilă?
Nimic, sau mai bine zis aproape nimic... Un as-
tronom englez a notat în registru său observa-
țiunile unei lumini de un galben straniu, fosfo-
recent, sămănând vag cu aceia a unei aurore
boreale.

Trecerea pământului prin coada cometei nu fu
de altminteri prevăzută de nici un astronom în
acea epocă și nu s'a observat faptul.. decât
după câteva zile.

Să dormim deci foarte liniștiți în timpul nop-
ței de 18—19 Mai st. n. 1910 (5—6 Mai st. v.).

Atingerea atmosferei noastre de coada cometei
nu va aduce niciodată sfârșitul lumii.

Nici o teamă de coadă, nici o teamă de nucleu.
Tot va fi cu bine deci, și să așteptăm cu înima
fermă cometa Halley.

Dar nu tragem nici o concluziune pentru vii-
tor. Care astronom va putea garanta că în câțiva
ani, vre-o întâlnire mai gravă nu se va pro-
duce?

Atunci deci, omenirea se va gândi la grozavele
vorbe din scriptură: Soarele se va întuneca, luna
nu va mai da lumină, iar stelele vor cădea din
ceruri și bolțile cerului se vor cutremura,

Mihail Drăgănescu.

mâne decât să decidă și ziua când el să fie depus pe biroul Senatului.

Această dorință de a se substitui factorilor constituționali ne-ar surprinde din partea unor profesori universitari dacă supt ea nu ar fi vădit că încearcă să se ascundă o preocupare de ordine curat politică.

D. Haret a declarat că amână prezentarea proiectului pentruca universitățile să se poată pune de acord. În loc de aceasta însă, unii dintre profesori vor să continue o agitațiune, care de astădată nu poate avea nici măcar umbra unei îndreptățiri.

Sperăm că profesorii cari în într'adevăr la prestigiul universităților și la demnitatea reprezentanților ei vor ști să demasce această atitudine de pur politicianism și vor impune, în cele din urmă, o atitudine conformă cu rostul înalt al celui mai înalt așezământ de cultură.

Împrumuturi pentru izlazuri. Miercuri s'a distribuit în cameră proiectul de lege relativ la împrumuturile pentru izlazurile comunale, însoțit de următoarea expunere de motive:

Un însemnat număr de comune rurale și-au constituit până acum izlazurile comunale.

Acest număr de sigur că va merge progresând, pe măsură ce ofertele se vor putea studia și în urmă măsura și hotărânică de Institutul geografic.

Aceste izlazuri însă urmează să fie plătite foștilor proprietari prin împrumuturi ce comunele vor contracta la Casa rurală.

Contractarea acestor împrumuturi este supusă, conform legii comunale, în cazurile când depășesc suma de 100.000 de lei.

Este evident că ar urma, potrivit legi de mai sus, să se supună parlamentului mai multe sute de proiecte de legi pentru aceste împrumuturi, ceea ce ar strânjini și lucrările parlamentului și grabnica lor realizare.

În vedere că spiritul leg'uitoareului, când s'a votat această lege, a fost de a înlesni constituirea izlazurilor, am propus modificarea art. 17 în sensul ca toate aceste împrumuturi, oricare ar fi valoarea lor, să fi supuse numai aprobării ministerului de interne.

De asemenea la izlazurile luate din moștile ce sânt ipotecate la creditul funciar rural, se întâmplă ca, sau anuitatea să fie prea mare, din cauză că restul termenului de amortizare a rămas prea mic, sau că toată datoria ipotecară neamortizată să fie egală sau mai mică decât prețul izlazului.

Pentru asemenea cazuri, am propus modificarea art. 19 în sensul ca comunele să poată cere prelungirea termenului de amortizare și deci, reducerea anuității anuale și să plătească în același timp și proprietarului capitalul social, care până azi nu i-se plătea decât la stingerea completă a datoriei comune, ceea ce nu era drept.

Tot astfel termenul de 1 Octombrie, prevăzut de art. 29, când percepătorul are dreptul de a încasa dela țărani suma datorită pentru vitele lor ce au pășunat pe izlazul comun, fiind foarte apropiat de ziua de 1 Noembrie, fixată de art. 17, în care statul plătește anuitățile izlazurilor, în cele mai multe cazuri nu s'a putut încasa în acest interval de timp toată suma ce se datora pentru izlaz, așa că statul a fost nevoit de a plăti anuitățile din portofoliu.

Pentru a evita aceasta pe viitor, am schimbat termenul de 1 Octombrie în cel de 15 August.

Situația politică.

Arad, 15 Aprilie.

Majestatea Sa și alegerile.

Ziarele opoziționiste colportează ca o mare senzație s'vonul că Majestatea Sa va contribui în scopul alegerilor parlamentare un milion și două sute de mil de coroane pentru a asigura izbânda candidaților guvernamentali. Numitele ziare mai pretind a ști că monarhul a contribuit totdeauna pentru fondul electoral al guvernelor din trecut, dar că niciodată n'a pus la dispoziția vre-unui prim-ministru o sumă atât de considerabilă.

S'ar putea oare o ironie mai strălucită decât creindu-se tocmai cu ajutorul supremului apărător al intereselor monarhiei o majoritate parlamentară, care mai curînd ori mai târziu va ajunge să fie stăpînită de cel mai mare dușman al acestor interese, de contele Tisza!

Budgetul comun.

Am anunțat că în 21 April va avea loc în Budapesta un consiliu de miniștri comun în care se va debate proiectul budgetului comun. Ziarul vienez »Neue Freie Presse« spune că acest consiliu va avea numai un caracter informativ. Stabilirea definitivă a budgetului comun azi nu poate fi o chestie de actualitate, chiar și din motivul că în prezent termenul convocării delegațiilor e absolut incert. Consiliul de miniștri comun deci nu vine tocmai la timp încă.

Kristóffy la Oradea-Mare.

Socialiștii din Oradea-Mare vor ține peste câteva zile o adunare publică pentru votul universal și secret și au chemat la adunare și pe fostul ministru de Interne Kristóffy, omul care și-a condiționat întreaga sa carieră politică de votul universal. Socialiștii vor aduce o hotărâre, în înțelesul căreia nu vor sprijini decât pe acela dintre candidații cu program Independent, cari vor făgădui în modul cel mai neîndoios că vor lupta pentru votul universal și secret. Adunarea aceasta va fi indirect și o măsură a popularității (?) de care se bucură contele Tisza în patria sa mai restrânsă.

Contele Khuen la monarhul.

Mâne înainte de amlază membrii guvernului vor ține un consiliu — dupăcum se svonește — pentru a stabili definitiv lista candidaților guvernamentali și pentru a aproba dispozițiile necesare în vederea alegerilor. În acest consiliu se vor hotărî deci și mijloacele cu cari guvernul va efectua în favoarea sa alegerile. Probabil ca între mijloacele acestea să întâlnim din nou corupția, presiunea și teroarea. Alegerile vor avea loc — dupăcum am anunțat — peste 6 săptămâni.

Se anunță din sorginte necontrolată, că ministrul-președinte va pleca Marți ce vine la Viena ca să prezinte Majestății Sale spre aprobare pozițiile consiliului de miniștri.

Justh în Ardeal.

Justh își va începe Duminecă turneul prin Ardeal. Duminecă va vorbi în Deva și de-acolo va merge rînd pe rînd în toate centrele mai de frunte din Ardeal.

Starea lui

Săn'atea primului ministru e restabilă și deplin. Fierbințelul nu mai are, dar, la stădnicul său, el va mai trebui să păzească zile odala și nu va putea să se ocupe cu rile resorturilor sale. Azi primul-ministru mit vizita contelui Tisza.

O deputațiune a orăvițenilor

O deputațiune compusă în mare din români rătăciți și fără rușine și vița a bătut în numele partidului liberal de acolo pe la ușa ministrului interne, contele Khuen, ca să-i ceară viințarea pentru candidatura nesfârșită a Șeghescu. În absența ministrului au fost primiți de secretarul general, Dr. szenszky, care le-a făgăduit toate ca răsplată pentru urâta lor tradiție au fost conduși în calea acesteia cinstei naționale de jidanul Fritz Peșce se aseamănă, — se adună!

Campania electorală.

Candidat naționalist la Oradea

Din Oravița, cercul regretatului Brediceanu, pe care l am pierdut văcută, se telegrafiază:

Partidul național român al cercului a avut o întrunire, oferind candidatura diului Dr. Ioan Nedelcu, avocat. D. Nedelcu a primit candidatura. Candidatul guvernamental e renegatul Șeghescu.

Sasca — fără candidat român

D. Dr. Aurel Novac, avocat în Blaj și fost deputat al cercului Sasca, publică toarea declarație:

»Afiând din jurnale, că sânt candidați dietal a partidului național român în electoral Sasca, vă rog a lua la cunoștință că nu reflectez la candidatură în nici un electoral.

Totodată și pe această cale dau expresie mai calde sentimente de mulțămînt și gratitudine față de bravilor mei foști alegători, pentru încredințarea bătească și eroică, viul sentiment națională festat între grele împrejurări la alegerea două rînduri de deputat dietal.

Motivele, cari m'au determinat definitiv să nu acceptăm candidatura, le voi expune în ca venit, după terminarea alegerilor dietale.

În jurul candidării dela Zorleni

»Mai mulți oameni de bine« publică în ziarul din urmă al »Drapeiului« următoarele de nedumerire:

»Stăm în fața unor două fapte implinibile întru nostru în vremea din urmă, a căror soluție nu le cunoaștem. Iată pe scurt de ce e vorba:

La constătuirea ținută în Lugoj în congregației comitatense din luna Martie dl Dr. Ștefan Petrovici a declarat că două mește alt mandat decât al Zorolențului în fost ales în periodul trecut, pentru că nu va mai fi candidat din partea partidului liberal. Acesta e un fapt.

Acum sântem informați că dl Ștefan Petrovici la conferința din Sibiu, le-a adus la cunoștință celor competenți că d-sa nu reflectează la un mandat și că nu primește nici o candidatură. Alt fapt.

Pentru cumpărare
de
pălării pentru copii și domni

cel mai bun magazin e a lui

SUC. EMMER FERENC
Weismayr Ferenc
Timișoara, centru, str. Hunyady

Fără cauză schimbarea aceasta în hotărîrea dlui Dr. Ștefan Petrovici nu s'a putut produce. Încredință că nu vom fi timbrați de curioși în vremea care e cauza aceasta.

Candidări ungurești.

Deva. Candidații unguri sânt Hollaky Arthur (gouv.) și Barsay Andor (justhist).

Hațeg. Impotriva lui Ajtay Aladár (fără program) candidează Kenderessy Árpád (gubernamental).

Debra. Impotriva candidatului național-român Nicolae Ivan partidul gubernamental l-a candidat pe Koró Jozsef.

Baia-de-Criș. Impotriva candidatului național-român dl Vasile Damian partidul gubernamental candidează pe solgăbirăul Gligor.

Orăștie. Impotriva dlui Dr. Aurel Vlad (român) va candida Farkas Pál (gouv.).

Ozora. Impotriva candidatului sârb naționalist Mihail Polyt, partidul gubernamental a candidat pe sîrbul Vasile Popovici, directorul »Tökolya«-ului din Budapesta.

Situația în Austria.

După o pauză îndelungată ieri a ținut parlamentul Austriei prima ședință. Multele veletăți naționale din Austria deschid de pe acum o perspectivă foarte tulburătoare guvernului, care nu disimulează decât de o mică majoritate a partidelor. A vădit acest lucru și în ședința de ieri, la votarea asupra ordinii de zi, când guvernul a obținut o majoritate de abia 40 de voturi.

În ordinea de zi era fixat ca primul punct de discuție proiectul bugetar. Uniunea slavă diminuează cu socialiștii au cerut ca înainte de toate să se pună în discuție proiectul regulamentului de procedură și numai în al doilea loc să urmeze discuția proiectului bugetar. Partidele au ținut ieri o înfrăgă conferințe pentru a-și preciza atitudinea. Șeful clubului polonez au avut conciliabule cu primul-ministru, baronul de Bienerth, și crede că ei au reușit să obțină anumite concesii, deoarece, contrar atitudinii lor de până aici, au votat cu guvernul, hotărînd în favoarea guvernului cumpăna voturilor.

Ședința s'a deschis abia după amiază și este primul caz în istoria parlamentară a Austriei ca ședința să se deschidă după amiază. Votarea s'a făcut târziu în ceasurile serii și ea a decurs în mijlocul unei mari agitații. Pentru propunerea guvernului au votat socialiștii creștinii, polonezii, rutenii, zioniștii, rutenii din Bucovina și vre-o jumătate deputați fără partid. Contra guvernului și pentru propunerea socialiștilor au votat afară de socialiști partidul rutenilor din Galizia, apoi membrii uniunii slave și în sfârșit vre-o câțiva deputați fără partid. Propunerea guvernului a înfruntat 259 de voturi, cea a socialiștilor numai 219 de voturi. Astfel conform dorinței guvernului, s'a pus în discuție proiectul bugetar.

Sortile de izbândă ale guvernului, nu par decât numai trandafirii. După votare președintele, Patenberger, a ridicat ședința pe vre-o câteva minute pentru a da răgaz oratorilor să se anunțe. Întâiul cuvântător a fost ministrul de finanțe, cavalerul de Bilinski. De îndatăce a început să vorbească socialiștii au înscenat un zgomot enorm, încât ministrul a fost nevoit să-și întrerupă de repetate ori expozeul. Furtuna s'a iscat din pricina unei întreruperi a deputatului Bielohlavek, care le-a înscenat socialiștilor o batjocură. Socialiștii au ripostat în cor numai decăt:

— Vine Hraba! (Aluzie la senatorul vienez Hraba, care acuzase pe Bielohlavek că ar fi făcut afaceri veroase).

Bielohlavek a amenințat pe socialiști cu pumnul, învierșunându-i și mai mult. Socialiștii au sărit asupra lui, silindu-l să se refugieze pe culoare. Cu mare greu ministrul și-a putut termina expozeul.

Din străinătate.

Discuții în Duma rusă. Se anunță din Petersburg: În ședința de ieri seară, Duma a continuat discuția cu privire la interpelarea opoziției în chestia regulamentului din 6 Septembrie 1909 care prevede că toate chestiile legislative privitoare la organizarea forțelor de uscat și de apă trebuiesc supuse sancțiunii directe a împăratului.

D. Stolypin, în răspunsul ce a dat interpelatorilor, a declarat că regulamentul din 6 Septembrie este un act spontan al țarului, absolut în conformitate cu legile fundamentale ale imperiului și că este un simplu ordin al suveranului către guvernul său.

Răspunzând acuzărilor aduse guvernului cu privire la activitatea sa, d. Stolypin a zis: opoziția acuză guvernul de a aduce atingeri drepturilor Dumei pentru că operește cu severele fapte revoluționare. Din aceasta pricină partizanii revoluției îl acuză de tendințe reacționare. Este evident posibil ca să se comită și greșeli de către administrația imperiului, guvernul însă le îndreaptă și le operește cu desăvârșire.

În ultimii trei ani guvernul a desființat starea excepțională în 135 localități. Acolo însă unde revoluțiunea continuă și acolo unde e furtună, guvernul va menține cu forța liniștea ori ce acuzățiuni de reacțiuni l-s'ar aduce.

Situațiunea normală a țării revine pe fie ce zi și se va consolida încă și mai mult pe viitor. Nemulțumirile vor înceta cu totul, atunci când va exista o conștiință puternică rusă, ori aceasta nu se va putea realiza decât printr-o cooperare între guvern și corpurile legislative.

D. Stolypin și-a exprimat convingerea că Duma respectă drepturile șefului suprem al țării. Guvernul nu a încercat nici odată să aducă vre-o atingere drepturilor Dumei în scop de pătrunere a patriei; toți însă au daroria să concentreze toate forțele lor spre a apăra binele suprem al Rusiei și adică conștiința forței sale desăvârșite.

Chestiunea finlandeză. Din Petersburg, se depeșează: Partidul socialiștilor finlandezi s'a pus în legătură cu socialiștii din Dumă, în scopul de a combate împreună legile finlandeze.

Comisiunea însărcinată cu examinarea legilor finlandeze s'a apucat cu mare zel de lucrări și are intențiunea de a asculta opiniunile contrarii pentru a fi nepărtinitoare.

Abonați și răspândiți în toate
părțile țării

TRIBUNA
unicul ziar politic național
român ce apare dimineața.

Starea lucrurilor în Covasna.

La corespondența publicată supt acest titlu și cu iscălitura »Un credincios« în unul din numerele noastre trecute, ni-se trimite următorul răspuns:

Covasna este o comună mare, dar în care locuiesc așa zicând numai o mână de români, împresurați în toate părțile de unguri. Situată supt poalele munților, comuna în lipsă de pământ arător — care și cât este exclusiv în mâni străine — românașii noștri de pe vremuri sau indeletnicit, și se indeletnicesc încă cu prăsierea vitelor. Situația lor materială — în vremurile vitrege — este încă satisfăcătoare. Ar fi putut fi mai bună azi, dar durere, trebuie să constat, vina e exclusiv a conducătorilor. De ce? o spun mocanii noștri!!

»Credinciosul« se leagă de chestia școlii și v'o descrie, fără a o pricepe, sau mai bine zis — o scrie din șoptitele cuiva.

Chestia școlii la noi dă inuște mai mult. Totdeauna ne-am iubit școala și românașii noștri o au la inimă, și nu ar lăsa-o pradă, dar bubă zace la directorul școlar, la dascăli și la forurile mai înalte.

Chiar în vara anului 1909, în repetițe rânduri au mers delegații la Sibiu, de unde s'au întors cu răspunsul: »mergeți fiilor acasă fiți pe pace, că vom rezolva cererea voastră justă«. Și fii s'au întors — dar nu s'a rezolvat nimic. S'a urgitat cauza în repetițe rânduri apoi la protopopul, care umbra prin România.

Învățătorii noștri explicau legea apponyană cum lor le cădea bine. Mocanii noștri, n au fost vrednici a li se explica pe înțeles. »Credinciosul« pricepe mai puțin ca oricare legea aceea, de aceea spune concluzele cu zidirea noii școli. Conducătorilor le trebuia pe acele vremi ca să parochializă, nu școală. S'au deșteptat acum la școală? Oare de ce? Când hiar copiii cercețează ș școlii străine? Plângerea mocanilor noștri este justă contra învățătorilor. »Credinciosul« s'a informat greșit. Dovada cea mai bună e, că după cum »credinciosul« vă scrie din cam 150 copii de școală, numai 15 sânt în școala noastră.

Și apoi oare să li se fi dat învățătorilor după cum ei pretindeau 950 fl, de persoană azi ar propune mai bine în școală. Eu nu cred. Li s'a propus mai mult de cât li se cuvenia. Au răspuns; zicând, ori tot, ori nimic.

Și »credinciosul« de ce învinuște 2 fruntași mai sumeți la pungă? Doar nu fiind că dânsul n'a făcut nimic? Fetele noastre mecanice sânt mult mai fătoase pe numele lor, de cât să aștepte pețitori de acel fel, ca să le facă cocoane. Și u ele foarte bine că domnia e legată de sărăcie.

Nu decl răvna de domnie, la îndemnat pe fruntașii noștri a cere învățătorii tineri ci speranța de a vedea în cei tineri mai multă răvna de muncă, și mai multă ocupație cu poporul însuși, de care învățătorii actuali să feresc.

Lumină cer mocanii noștri, dar durere, glasul lor nu se aude și nu le-o dau — forurile competente.

»Credinciosul« cum a trăit în nelucrare, ar fi mai bine să stea și pe mai departe cu nelucrare, și să lase lucrul în conducerea altor fruntași, cari după chibzuiala lor, mai bine conduc.

Consistorul ar trebui să se intereseze cu mai înadins, căci chestia ajunsă deja la marginea prăpastiei, în lipsa de luminători ușor să poate pășubi — și atunci »credinciosul« nu se va putea spăia pe mâni ca Pilat. Din Covasna.

Gulere și manșete mai frumoase cură- — U N I Ő — Kluj—Kolozsvár, Ferencz József-út 102.
tește fabrica de spălat cu aburi — — — Telefon Nr. 395. — — —

Lucrările din provincă dacă trec peste 5 cor. le retrimite franco.

Gronică artistică.

«Marquizul de Priola» piesă în trei acte de Henri Lavedan. — «L'Impréon» piesă în două acte de Victor Marquerritte.

Comedia Franceză, a reprezentat zilele acestea, Marquizul de Priola, lucrarea de căpetenie a d-lui Lavedan, unul din cei mai fini scriitori parizieni, și una din cele mai mari creații a celui mai desăvârșit artist pe care-l are în momentul de față teatrul francez. Cu ocazia demisiei dlui Le Bargy, căci el este artistul de care vorbeam mai sus, publicul s'a grăbit să vie în număr considerabil și ovații de simpatie s'au făcut creatorului acestui greu rol. — Afișul mai cuprinde și o piesă a dlui Victor Margueritte, L'Impréon, de de care mă voi ocupa în primul rând, pentru a-mi rămâne tot spațiul necesar la urmă, pentru analizarea piesei dlui Lavedan.

L'Impréon este o melodramă, a cărei acțiune, condusă cu multă vioiciune nu prezintă nici un caracter veridic, situațiile sînt false și n'are decît atracțiunea unei interpretări de samă. Este vorba de o femeie ce se sacrifică pentru o prietenă și de și ea iubeste în ascuns pe bărbatul acesteia se dă drept vinovată într-o intrigă amoroasă, pentru a-și scăpa prietena, pentru a-i salva memoria, (aceasta murise în brațele și casa amantului) și a ușura totodată durerea soțului înșelat. Este un șir de complicațiuni cu o logică foarte slabă, și cari mai au și defectul de a fi inspirate, de o altă piesă, de care mi-a fost dat să vorbesc, cititorilor noștri, de Ecran brisé a d-lui Henri Bordeaux.

«Marquizul de Priola» este punerea în scenă a don-juanului modern. Această piesă ne arată puterea de observație și pătrunderea psihologică a d-lui Lavedan. Caracterul lui Priola este una din cele mai puternice creațiuni artistice din ultima vreme. El există dela începutul și pînă la sfîrșitul piesei.

Priola este tipul scepticului, este produsul unui secol lipsit, de orice sentimente și în care simțirile au impresii asupra individului.

În filosofia acestui sceptic, în aronganța sa este o notă tristă; în el apare tot pesimismul unor indivizi decepționați de viață și de minciunile ei, convinși că virtutea și binele nu există, că alergarea după fericirea supremă a omului moral, este a alerga după o chimera, și atunci pentru a profita de viață își zice Priola, «caut o fericire relativă, acela a cultului artistic al răului».

El n'are prieteni, n'are nimic sfînt; dar are în pasul și în urma lui o turmă de femei ce l-au adorat, pe care le-a făcut să sufere, de suferințele cărora a triumfat, și ca rafinat ce este, își așteaptă și moartea care i-a făcut semn și care înainte de a-l transforma în lut, îl va arunca în brațele unei paralizii generale. Și astfel cade acest destructor social, cum se numește el însuși, acest om care tot timpul vieții lui pe unde a trecut n'a lăsat decît ruine. — Este una din cele mai frumoase figuri puse în scenă și cu tot cinismul, cu toată aronganța lui, ne e simpatic, căci în el fiecare găsește rezultatul final la care ajunge după ce a întâmpinat în viață decepțiile de cari nimeni n'a fost cruțat.

În fața acestui personaj, personajul central al operei, avem contrastul, acel care dă lovitura de contra-balanțare, avem tînărul Pierre Morain, un protejat al lui Priola, plin de idei morale, iluzionist și romantic și care înspăimîntat de atitudinea lui Priola, scîrbit de cruzimea actelor sale, se revoltă strigă și se pune în drumul Merguizului.

De jur împrejurul lor rotesc femei, victime ale acestui don-juan modern. Dna de Valleroy, o cochetă, căreia îi trebuie un amant cu nume și s'ar da cu bucurie lui Priola și acesta văzînd puțina rezistență ce opune refuză oferta grațioasă a dnei de Valleroy, înfigîndu-i astfel cea mai odioasă umilință, pentru o femeie. Dna Le Chesne, fosta soție a lui Priola și pe care acum o vrea de amantă. Acestea sînt personajele, acțiunea? aproape nici una, Priola trece de alungul celor trei acte și-l vedem la lucru, cucerînd femei, dezvoltîndu-și în discuții teoriile sale și ajungînd la urmă să cadă lovit de paralizie după ce spune pupilului său vecinicul cîntăreț al virtuții și al binelui că este fiul său.

Această piesă scrisă într-o limbă admirabilă, cu un dialog de o vioiciune și un spirit, de cari numai dnul Lavedan e capabil, este interpretată admirabil de artiștii Comediei-Franceze.

Le Bargy este fără îndoială un Priola, cum nu se poate concepe altul mai bun. Are toată eleganța, toată prestanța personajului, indică toată profunzimea dramatică a stărei sale sufletești și nuanțează cu o măiestrie rară duetele de amor.

Dna Sorel în rolul dnei de Valleroy este cochetă cea mai desăvârșită ce se poate întîlni. Toți ceilalți admirabili, o reprezentație în sfîrșit de primul ordin și de o artă superioară.

Paris.

Mihail Bunescu.

SERVICIUL TELEGRAFIC.

Răscoala din Albania.

Constantinopol, 15 April. Patru deputați albanezi s'au prezentat azi în audiență la ministrul de interne. Ei au fost primiți foarte rece de ministru. Deputații au voit să se informeze dela ministru asupra măsurilor de retorsiune ce se vor aplica față cu răsculații. Ministrul a refuzat să le dea lămuriri și le-a interzis să meargă în Albania, unde s'ar putea întîlni cu șefii triburilor insurgente. *Ministrul le-a arătat apoi deputaților ușa.*

Berlin, 15 April. Știrile sosite azi din Constantinopol spun că răscoala albaneză s'a potolit în cea mai mare parte. Autoritățile caută pe instigatori ca să-i dea pe mîna tribunalului militar.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 15 Aprilie n. 1910.

— **Inspector general al armatei române.** A. S. R. Principele Ferdinand, moștenitorul tronului României a fost numit pe ziua de ieri inspector general al armatei române.

— **Corul Asociației din Arad.** Membrii corului sînt anunțați că cea mai apropiată oră de repetiție, va fi, nu mîine, Vineri, ci numai Sîmbătă seara la orele obișnuite.

— **Aeroplanul Blériot la Iași.** În zilele de Paști, aeroplanul Blériot XI. tip «travers la Manche», va zbura în Iași, la aerodromul dela Abator. Aviația e pusă supt patronajul Jockey-Club.

Compania aeriană din Paris, îngrijește ca zborul să aibă reușită deplină.

Aviatorul este cel mai bun elev a lui Blériot, din școala dela Paux, fiind și brevetat de Aero-clubul din Paris și a obținut multe premii.

Aviatorul care va zbura în Iași zboară în acest moment la Saint-Sebastien, unde celebrul aviator «Leblon», a căzut victimă unul mare record și acesta îl înlocuește.

leșenii vor beneficia de această ocazie luînd parte la aceste curse de aeroplan, satisfăcîndu-și astfel o mare curiozitate, după cum au avut prilejul și bucureștenii anul trecut.

Autoritățile vor da tot concursul, iar armata va ține ordinea.

Direcția C. F. va face societății reducere pe C. F. pentru transportul aeroplanului, după cum s'a făcut și anul trecut când Blériot a zburat la București.

— **Roosevelt în Viena.** Din Viena se telegrafiază: Fostul președinte al Statelor-Unite Teodor Roosevelt a sosit azi dimineață la Viena. La gară a fost așteptat de ambasadorul american Kenner și de ambasadorul austro-ungar în America Hengel-müller.

Roosevelt a fost azi primit în audiență de cătră Maj. Sa. Mîine se va da în onoarea lui la curte un dineu de gală.

— **Condamnarea lui Marczali.** Cititorii noștri își vor mai aduce aminte de scandalul întîmplat la universitatea din Budapesta. Un ziar l-a acuzat pe profesorul de istorie Marczali că ar fi comunicat unui student, redactorului Singer, întrebările ce i-le va adresa la examen. Examenul a avut loc, dar în urma acestor acuze promoția lui Singer a fost suspendată. Senatul

universitar a pornit o anchetă severă asupra profesorului Marczali. Ieri seara i-a comunicat rezultatul anchetei: acuza ridicată împotriva Marczali n'a fost dovedită, senatul cu toate acestea i-a exprimat dezaprobarea sa pentru pretarea greșită a datoriei sale ca profesor. Sentința aceasta a făcut senzație enormă printre profesori. Marczali a declarat că va face ministrul de culte.

— **Nou avocat român.** Primiți azi un avis: Am onoare a vă aduce la cunoștință mi-am deschis cancelaria advocației la Iași (Erzsébetváros). Cu toată stima; Dr. Ilari Iom, avocat.

— **O uriașă explozie de dinamită.** O telegramă din Tokio aduce știri că în portul Kobe a explodat 130 tone dinamită făcînd pagube enorme în orașul.

— **Un furt din lumea mare.** În Italia mare șgomot un furt întîmplat de curînd rînd senatorul Patamia a lăsat moștenire între copii săi cîte 7-8 milioane de lire. Iatul său Afred juca un rol însemnat în tatea din Neapol. Două fete erau deja căsătorite cu doi înalți aristocrați ai nobilimei italiene rînd Patamia i-au deschis casa, dar a fost consternarea văzînd lipsa celor două milioane de lire ce acesta obicinuia să-l fiină în casă. După descoperit ea senatorul cu câteva săptămîni de moarte a orbit și feciorul său Afred du i banii în curînd l-a tocat cu o aeroplan carel i a cumpărat un palat. Bătațul a fost arestat.

— **Venin într'un pachet de poștă.** De asemenea cu cel al lui Hofrichter pînă în comuna populația din Loits, o comună în apropiere de Laibak Anume o femeie a primit niște scrisori însoțite de o scrisoare, în care un medic noscut îi comunică că medicul plășii din Iași cu alt medic boala de care suferă au să bine să-i trimită ca leac prafurile acestor doi medici. Femeia a avut suspiciuni și s'a dus cu el la doctorul plășii și aci a aflat că acesta nu știe despre toată istoria. Prafurile au fost prezentate stîutului chimic al statului și s'a constatat conțin otravă. Nime nu poate deduce cine a avut interes să prăpădească pe nenorocita. De unde s'a cumpărat otrava încă nu se știe.

— **Posta în anticitate.** Se știe că în anul vechiu, înainte de a cădea supt Persia în vremea cît a stat supt aceștia, guvernul acolo organizase poșta regulată de scrisori pachete nu tocmai mari. Pînă acum, însă, știau amănunte despre poșta supt Ptolemeu de mult însă s'a aflat un papir dela 255 Hr., adică de pe vremea lui Ptolemeu getes.

Cunoaștem acum că erau bioururi poștale primeau scrisori în formă de sul, pe care factorii, cari duceau pachetele de scrisori, bioururi se ținea socoteală de scrisorile și de ceasul în cari s'au dat la adresă.

Poșta aceasta circula pînă la mîna susul Nilu'ui, pînă, la Tebaida, unde Ptolemeu, să zicem, o herghelie de elefanți armată.

S'au găsit însemnări de scrisori trimise ce îngrijeau de elefanți. Flienders Petrus a găsit o scrisoare dela unul care se afla la Tebaida și care se plîngea că nu l mai se putea ține chiar nu mai aveau nici grâu, căci cerealele aducea merinde, se înecase.

— **Un incident la teatrul din Paris.** Tăieri în teatrul Opera Comique din Paris juca opera Tosca. Într-o lojă din șirul întâi doi domni cunoscuți ca membrii ai unui club, ce are de gînd se înființeze un club în Paris. În timpul jocului unul dintre ei a aruncat peste balustradă aruncînd ceva în public. Deodată sa născut o învîlmășală în public începuse să se împrăștie și un miroșnic se ridica din staluri. Numai mulțămirea de spiririt a personalului teatral s'a putut jura scandalul. S'a constatat că cei doi domni au aruncat din loja lor niște petarde.

...gauri puturoase, ca răzburare contra directoru-
...care e membru în societatea directorilor tea-
...dini din Paris și care pusese piedeci înființării
...teatrului.

— Spion rus în Galiția. În Bazu un sat
...Galiția a fost alaltăieri deținut un ofițer rus
...cu numele Detuzeo, despre care s'a aflat că face
...spionaj pentru Rusia. În locuința lui s'au găsit
...multe acte agravante și s'a constatat că e de mai
...multă vreme în Galiția și că are legături cu so-
...cietatea Ocrana din Varșovia. Intre actele seche-
...strate s'a găsit o scrisoare compromițătoare dela
...Azev, care poartă sigilul poștei din Sibiu.

**— Grevă uriașă în ocnele de căr-
buni americane.** Din America-de-Nord
vine știrea că 300.000 de muncitori au de-
clarat grevă. Muncitorimea a fost pusă în
mişcare de centrala din Indianopolis cu scop
ca munca să fie urcată cu 50%. Greva va
dura aproape două luni căci depozitul ce
au la dispoziție va ajunge până atunci. Se
crede că patronii vor face tot posibilul ca
să împace muncitorimea chiar aducând
bunuri. Se atrage atenția emigranților să în-
cunjure acest teritor, căci negăsind muncă
vor fi expuși celei mai negre mizerii.

— Boabă în sala de a egeri. Ziarul Pravda
din Belgrad aduce știrea că în sala de pertrac-
țiuni a judecătoriei de ocol din Oblatin pe când
se făcea alegerea artisticei comunale, cineva ar fi
luncat o bombă care a făcut pagube enorme.
Opt oameni au fost grav răniți. Atenția se a-
tribue radicaliștilor.

— Locotenent dezertor. În Praga s'a dat
de urma unei delapidări de 35000 de coroane
de în comisia de locotenent Edmund Vondrák. Loco-
tenentul substituit la spital pe căpitanul dela
secția sanitară și aci punând mâna pe parale a
dispărut fără urmă, părăsind și nevasta și copil
luginind cu o altă femeie.

— Un incident enigmatic. Pe roțile trenu-
lui accelerat ce a sosit alaltăieri din Budapesta la
Căsovia, s'au găsit la inspecție urme de sânge
proaspăt, bucăți de carne și de creier, amestecate
cu oase strivite. Pe marginea coșului de cenușă
dela locomotivă s'a găsit un deget omnesc. Ni-
meniu nu știe despre întâmplarea aceasta și nici
nu ar putea spune cine a fost nenorocitul care
și a căutat moartea înaintea goanei vertiginoase a
trenului.

— Surparea unui garaj de aeroplane.
Din München vine știrea că garajul de fier al
stațiunii baloanelor Parsefal s'a surpat omorând
pe loc doi muncitori, între ei și arhitectul. Aci
patru au fost grav răniți, de asemenea și Ingi-
nerul Căpitan Enders.

— O cucerire a contesei Tarnowska.
Unul dintre membrii juriului numit să judece
procesul contesei Tarnowska, îmbolnăvit de cu-
rând, după cum se anunță din Venetia — s'a
îndrăgii cu tot dinadinsul de ea. El trimite în
fiecare zi fiori în pușcărie și nici nu mai face
tăină din faptul că vrea să împiedece cu orice
preț condamnarea ei.

După alte știri, s'au și făcut deja încercări ca
s'o scape din temniță. S'au văzut patru străini,
eleganți îmbrăcați plimbându-se pe dinaintea pe-
nitenciarului, ceiace a dat de bănuie. Noaptea ur-
mătoare s'a ținut o inspecție în celula întemni-
țatei și a fost găsită complet îmbrăcat, așa că
posibilitatea unei evadări nu e eschisă.

— Cât bea Germania? După »Reichsar-
beitsblatt», băuturile spirituoase consumate în
Germania, se urcă pe an la 1.500.000 de lire
sterling (à 25 l. 22 bani). După statistica dela
1904—1908, s'a consumat pe cap de locuitor
câte 3.86 lituri de alcool pe an, iar bere câte

116.66 litri. Punând litrul de alcool 1 l. 25 b. și
cel de bere 0.35, face câte 3 l. 80 pentru alcool
și câte 48 l. 625 pentru bere. Iar pentru 64 de
mil. de loc, 2 miliarde 487.000.000 de mărci sau
3 miliarde 108.750.000 de lei pe an. Dacă mai
punem și 372.500.000 de mărci sau vre-o 465
de mil. 500 de mii pentru vin, ajungem la trei
miliarde mărci sau trei miliarde și 1/4 de lei cheltuiți
pe băuturi spirituoase. E de două ori cât chel-
tuiala pentru armata de uscat și pentru flotă, de
peste patru ori cât asigurările muncitorilor și de
cinci ori cât cheltuiala învățământului elementar
public.

x Am onoare a aduce la cunoștința publicului de
dame că m'am despărțit de firma Wittenberger Ioczko,
unde eu eram conducător și croitor, și îmi voi des-
chide atelier propriu, deocamdată în locuința din str.
Takáts 19. Cu stimă: Iosif Laczkó, croitor pentru
femei și bărbați.

x Pentru 60 de fleri, poți pregăti ușor acasă 2
litri licheruri Alasch sau Anisette, Benedictin, Char-
treuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea,
Rosa, Vanilie, Silvorum, Rachiul de drojii și Rom.
10 doze în prețul de 6 coroane, cu modul de pregă-
tire expediază franco. Burger Frigyes, farmacist
în Cluj—Kolozsvar.

x La croitoria universală. I. Petrașcu, Sibiu —
Nagyszeben, Strada Cisnădiei Nr. 30, Telefon 172.
Se pregătesc cele mai frumoase haine, după croială
cu șic, pentru civili: fracuri, saloane, jachete, sacouri,
pardesiuri, paltoane etc. Asemenea să execută pentru
oficieri și voluntari, tot felul de uniforme, iar în de-
pozit se află diferiți articli pentru uniforme: săbii,
chipiuri, portofee, mănuși etc. Atrag deosebita atențiune
asupra reverențelor preoțești, ce se pregătesc în ate-
lierul meu, după moda cea mai nouă. Comandele se
pregătesc în timp foarte scurt.

Cronica socială și artistică.

Concert național în Pecica. Tinerimea ro-
mână din Pecica, a început pregătirile de lipsă
pentru aranjarea unui concert românesc în ziua
a doua a Paștilor.

Cinste celor cari nu cruță ostinele pentru
ridicarea artei românești și celor cari stăruiesc din
toate puterile pentru augmentarea »Bibliotecii pa-
rohiale» merită pentru luminarea și cultivarea
poporului nostru.

ECONOMIE.

Firme românești. Citim în »Munca»: Cu
ocaziunea concertului dat la 27 Februarie c. de
societatea sodalilor români din Cluj reprezentanții
revistei noastre s'au consultat cu factorii compe-
tenți aflători acolo asupra modului cum s'ar pu-
tea promova interesele meseriașilor noștri, pe o
cale puțin costisitoare. Intre altele s'a constatat că
una dintre piedecile cele mai mari este aceea că
nu ne cunoaștem, adică nu știm unul de altul.
La alte popoare mai înalțate există de mult al-
manachuri și cărți de adrese, de unde fiecare își
poate lua informațiunile de lipsă. Noi însă sântem
încă departe de a putea da la lumină astfel
de cărți folositoare și astfel dacă cineva are d. e.
un articol pentru mășari sau pantofari nu știe
cui să-l ofere spre cumpărare căci nu i în stare
a aduna nici 10 adrese, la care să trimită oferta.

Lipsa aceasta s'ar putea suplini în parte prin
revista »Munca», dacă mijloacele ei l-ar permite
a publica adresele respective firmele meseriașilor
noștri pentru un preț modest. Lucrul acesta s'a
desbătut de nou în ultima ședință a comitetului
nostru de redacție, care în vederea scopului com-
mun a hotărât ca să publice firmele românești
în coloanele revistei, alternativ odată dintr'o lo-
calitate altădată dintr'alta, iar ca plată pentru

acest serviciu nu pretinde altceva decât ca res-
pectivii să aboneze revista. În numărul acesta și
începem cu firmele din Cluj și vom completa
pe rând toate firmele cari le avem ca abonați și
le vom mai primi în viitor. Să sperăm că toți
meseriașii noștri vor ști să beneficieze de acest
favor extraordinar.

Convocare. Din încredințarea conferinței ți-
nute la 3 Aprilie a. c. convocăm adunarea gene-
rală constituantă a însoțirei pentru promovarea
economiei, industriei și a comerțului la românii
din comitatul Caraș Severin, carea se va ținea
Joi în 8/21 Aprilie 1910 la 11 ore a. m. în școala
noastră conf. gr. or. rom. din Caransebeș; la
care prin aceasta se invită toți sprijinitorii cau-
zei. Apelăm în special la sprijinul On. preoțimii
și învățătorimii, rugându-i a veni în fruntea po-
porului, în al cărui interes vom a lucra. **Ordinca
zilei:** 1. Desbaterea și votarea proiectului de sta-
tute. 2. Constituirea însoțirei. **Caransebeș, 10
Aprilie 1910.** Iosif Balan, Dimitrie Beuca, Dimi-
trie Cârpan, Constantin Călușun, Patrichie Draga-
lina, Andreiu Ghidiu, Dr. Nicolae Ionescu, Gheor-
ghe Jumanca, Nicolae Jumanca, Dr. Gheorghe
Labonț, Aurel Moacă, Nicolae Marin, Aurel Ne-
dici, Antoniu Sequens, Ioan Șușoiu, Gheorghe
Socaciu, Petru Valușescu, Iuliu Vuia.

Plata grânelor din Aradul-Nou

15 April 1910.

Se vede că vremea frumoasă primăvărată s'a
așezat acum deabinele, înviorând sufletele îngrijite
de soarta sămănăturilor, cari începuse să sufere
pe urma vremii neprimisive.

Cursul trgului de bucate e domol.

S'a vândut azi:

grâu 300 mm. . .	12— 12.30
orz mm. . .	6.10— —
ovăș mm. . .	6.50 —
secară mm. . .	7.50— —
păpușoi 400 mm. .	5.30— 5.40

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.
Budapesta, 2 Aprilie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

Orta nou	
De Tisa — — — — —	26 K. 90
Din comitatul Albei — —	27 » 05
De Pesta — — — — —	26 » 80
Bănățanesc — — — — —	26 » 40
De Bacica — — — — —	26 » 40
Secară de calitate I. — —	16 » 80
Orzul de nutreț, calitate I.	14 » 75
Ovăș de calitate I. — — —	14 » 90
Orzucruz — — — — —	11 » 70

BIBLIOGRAFII.

În »Biblioteca populară a Asociației», nr.
36 a apărut »Floarea soarelui» legendă de Ștefan Ca-
coveanu. Aceasta legendă în versuri e una dintre cele
mai frumoase creațiuni în limba populară a literaturii
noastre. Pe lângă forma populară ea întrunește și
înalte calități artistice. Din primele versuri, pe cari le
reproducem, poate să-și facă oricine o idee despre
valoarea literară a acestei legende.

În poveștile străbune
Dela șezători se spune
C'ar fi fost odată 'n lume
Pe pământ un împărat,
Prea puternic și bogat,
Văduvit de 'mpărăteasă,
Cu trei fete mari în casă.

Cea de mijloc și cea mare
Erau mindre și nu tare,

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Réti**
fabricanți de mobile în Marosvásárhely, se constă din:
se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și constă din:
2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane**.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți **400 coroane**.
Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului.
În provincia la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mastre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă!

Dar cea mică dintre fete
N'avea seamăn nici păreehe
Pe pământ în lumea veche.

Broșura cuprinde 39 de pagini și se vinde numai cu 20 de bani. O recomandăm cu căldură în atențiunea cetitorilor noștri.

»Revista politică și literară«, ce apare la Blaj sub direcția dlui Aurel Ciato, a apărut cu următorul sumar bogat și variat (nrul 1, an. III.): Aurel Ciato: Tisza și Români; I. Agirbicianu: Copil (nuvelă); M. Străjanu: »Puterea sufletească« (studiu psihologic de C. Radulescu-Motru); I. U. Soricu: Piatra (poezie); I. Adam: Cîmp înțelenit (piesă teatrală țărănească); I. U. Soricu: Revedere, Pe țarm (poezii); Alex. Lăpădatu: Din posesiunea Domnilor Țării-românești în Ardeal (Vințul și Vurperul); Iunior: Un pseudoprogres; P. P. Papazissu: Scrisoare, De ce nu sînt eu trandafirul? Cîntece (poezii); Dr. Valer Moldovan: Glosse (Democrație?: Cîteva șire pentru Lueger); Hyperion: Cîntece (poezii); T.: Perpetuum mobile (nuvelă); Al. Ciura: Cronica literară (La capătul pământului de Radu Rosetti); X: Cronica economică; A. C.: Informațiuni (Lueger; Vasile de Stroesco): Redacțional.

»Revista politică și literară« se poate procura la Blaj (Balázsfalva) Transilvania. Abonamentul pe un an: 12 cor.; pentru studenți, învățători și preoți: 8 cor.; pentru România și străinătate: 15 cor.

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare:

Dimitrie Onciul: »Românii în Dacia Trăiană« până la întemeierea principatelor (Chestia română) à 1 cor. + 10 fil. porto.

Proza ediția II-a de V. Alecsandri Cor. 2.—
Mormântul unui copil ed. II a de M. Sădoveanu Cor. 2.

Din bibliotecă Minerva:

Nr. 73 *Suflete stinghere* de L. Marlan 30 fil.
Nr. 74 *Conovalow*, de Maxim Gorkhi 30 fil.
Nr. 75 *Siberiana* de Xavier de Maistre 30 fil.
Din bibl. teatrală:
Nr. 9 *Electra*, tragedie în 5 act. de Sofocle 35 fil.

»Viața Rom.« Nr. 1 și 2 à 2 Cor.

»Luminisuri«, poezii de A. Stavri à 2 Cor.

»Schife și amintiri« de D. D. Pătrășcanu à 2 cor.

La librăria »Tribunei« se află de vânzare **Dictionarul universal** al limbei rom. ed II. de Lazar Șăineanu. Prețul 8.— Cor. și 30 fil. porto.

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare:

»Viforul«, dramă în 4 acte de B. Delavrancea Cor. 2.50 plus 20 fil. porto.

Povestiri alese de Ion Dragoslav Cor. 0.55 plus 10 fil. porto.

I. Russu-Șirianu: La Roma, schiță din călătorie 2.—

Dr. E. Babeș: Diaagnoza 3.—

A. Cosciuc: Nutrirea animalelor de casă (op. premiat) 1.50

A. O. Maior: Bibliot. copiilor, vol. II. 1.60

» v. III și IV. 1.—

Isidor Ieșan: Români din Bosnia și Herțegovina în trecut și prezent 1.50

Din valoroasele cărți ale regretatului canonic Dr. Augustin Bunea:

Mitropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa, schiță biografică cor. 1.—

Chestiuni din dreptul și istoria bis. române unite, partea I cor. 2.—

partea II-a cor. 1.50

Discursuri; Autonomia bisericească;

Diverse cor. 5.—

Ierarhia românilor din Ardeal și Ungaria cor. 3.—

Mitropolitul Sava Brancovici cor. 1.50

Amintirea lui T. Cipariu cor. —.50

În institutul de arte grafice și editură »Minerva« din București au apărut următoarele scrieri ce se află de vânzare la librăria »Tribunei«.

Björnsterne Björnson, Veselul ștregar, trad. de N. D. Ciotari. Prețul cor. 1.50.

M. Eminescu, Articole politice. Pr. 80 bani.

A. Mirea, Caleidoscop, v. II. Pr. cor. 1.50.

H. Balzac, Moș Goriot, trad. de R. Baltag, pre cor. 2.—

E. Lovinescu, Viața și opera lui Grigor. Alexandrescu, pr. cor. 2.—

P. Cerna, Poezii, pr. 2.—

Radu Rosetti, La capătul pământului. Note din călătorie, pr. cor. 2.—

Em. Gârleanu, Nucul lui Odobac, pr. cor. 1.50.

Gustave Flaubert, Doamna Bovary, trad. de L. Dauș, pr. cor. 2.—

D. Negru, Cum ne naștem, Cum trăim, Cum murim, Știință popularizată, pr. cor. 2.—

Petru Dulfu, Căntece și povești. Prețul Cor. 1.50.

În amintirea canonicului Augustin Bunea. Articole și alte semne de durere ale neamului cor. —.50

Din »Biblioteca teatrului Național« au apărut n-rele: 6. *Diavolul*, de Fr. Molnar. Prețul —35 bani, — 7. *Ultimul vlăstar*, de N. Panade. Prețul 35 bani și 8. *Prostul*, de L. Fulda. Prețul 50 bani.

Din »Biblioteca Minervei« a 30 bani au apărut n-rele.

63. V. Caravitan — Domnița Iliana.

64. Nuvele italiene.

65. A. Theuriet — Prăvălia la doi crapi.

66. E. Zola — Cum mor oamenii.

67. I. Turghenuff — Întâia iubire.

68. A. de Amicis — Din împărăția iubirii.

69. E. Theuriet — Nuvele.

70. H. Taine. — Despre natura operei de artă.

71. H. Murger. — Balade.

72. A. Gorovei. — Datinele noastre la nuntă.

73. S. Masian. — Suflete stinghere.

74. Maxim Gorkhi. — Conovalow.

La fiecare broșură să se adauge și 10, 20 fil. porto postal.

„Impresii de teatru din Ardeal“

de Zaharie Birsan.

Prețul 2 coroane.

plus 20 fileri porto.

Tot dela librăria noastră se mai pot procura revizite de scris, hârtii de epistole cu prețuri foarte ieftine, precum și cărți de literatură ș. a. scrieri complete, romane, nuvele, poezii traducerii călători etc. etc.

La fiecare carte rugăm a se mai adăuga 5—10—30—20 fileri pentru porto. poștal.

Comandele de cărți etc. precum și prețul lor să se adreseze către: Librăria »Tribunei« Arad str. Deák Ferencz 20.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

5ZTOKAL

LUGOS 505 SAVANYU

apă minerală de Sotăș contra răgușeli, tusei și turaiului Remediul special pentru boli de

Kardos Miklós, reprezentant și vânzător gros pentru — ARAD. Telefon

Se găsește la firma Daniel Lajos

Dür Kocsárd

Éles Armin

Färber Lajos și fratele

Nagy Farkas

Crieffeld Ignátz și alți. De asemenea orice cafea și cârciumă mai bună.

O rugare modestă, care nu vă costă nimic oboseală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratul public că la cererea prețurilor curente sau la o-ri-ce cerere sau cumpărare să se provoace că adresa firmei a cetit-ului — ziarul »Tribuna« din Arad. —

A N U N T.

Sunt de vânzare patruzeci de acțiuni cari rentează bine, ale Băncii din Boros

Adresa la administrație.

Dengelegi Ferenc

croitor pentru domni

Arad, str. Zrínyi,

(casa băncii »Arad« első takarékpénztár)

Pregătește totfelul de haine pentru domni, după croiul cel mai modern.

Are în depozit totfelul de stofe, atât țărănești cât și străinătate. Prețuri moderate.

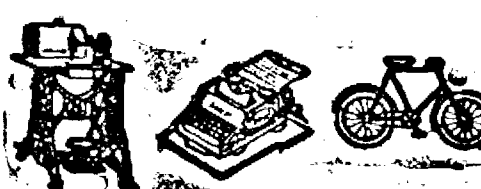
Credit pe ipotecă, pe cambii și pentru oficanți mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.



Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini de scris, mașini agricole și gramofoaen, la **FALK IMRE** se pot procura cu platire la rate.

Mare atelier mechanic de reparaturi.

Montare de sonerii electrice și reparare. Atelier de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și motoare.

Cu stimă: **Falk Imre, Kolozaár**, str. Deák Ferencz nr. 30.

candidat de avocat

cu praxă bună,
aplicare imediat, în cancelaria advoca-
Dr. Ioan Marghita, în Algyógy.

nu se confunde cu alte firme!

MOBILE

comand mobile pentru dormitoare sufra-
și saloane prima calitate, stil modern
cele mai preferite soiuri de lemn ca:
jugastru, corn, mähăgoni și patisandru,
emenea aranjament, cel mai nou model
cu anticamere, bucătării și personal.

Cu deosebită stimă:

József tâmplar (mă-
sar) exclusiv,
Rad, Kápolna-u. nr. 6b.
Magazin deschis nu am.
Serviciu prompt. Prețuri ieftine.

Anteprișă pentru 'nvăratie.
LIE ȘTEFLEA, blănar SIBIU
Nagyszeben, Grosser-Ring 18.

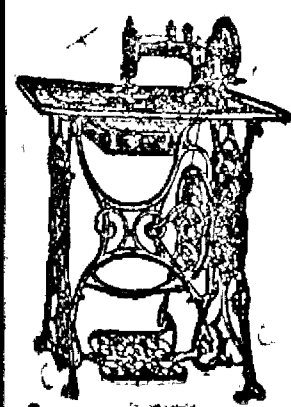
Am onoare a atrage a-
tenția on. public asupra
anteprișei mele de
ingrijire și asigurare:
contra pagubei molilor
aranjată după modelul
celor din capitală.
Primește pentru in-
grijire peste vară pe
lângă garanție haine de
valoare, blăni, per-
dele, covoare, ș. a.



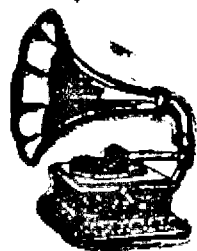
Acestea vor fi reparate în atelierul pro-
pru și se vor înapoi a fără greș
La cerere trimitem după ele acasă.
Magazinul e asigurat contra focului și spargere.

STAMM EDE succesor RESCH FERENCZ,

atelier de mașini de cusut și biciclete
în TEMESVAR, strada Merczi 4.



Are magazin
de mașini de
cusut PFAFF
de toată mări-
mea și cu pre-
țurile moderate.
Mare asortiment
de Goarne.
Prețurile se pot
solvi și în rate.



Gramofone și Pate-
foane veritabile, precum
și de cele fără diaphazon.
Telefon nr. 459.
Preț curent gratuit.

SCHAEFER RICHARD GÉZA

lăcătar tehnic,
pentru zidiri, instalare de apeduct și canalizare în
ARAD, strada Batthyányi Nr. 17.

Pregătește cordoane pentru râuri, trepte
și balcoane, vetre de fier din fier făurit.

Atelier de instalare:

Rățele de țevi pentru apeduct. Jațuri
fără miros. Pissoare, spălătoare, odăi
de baie și aranjare de ori-ce sistem
— pentru încălzire centrală.

NOUȚATE! Mode de cogulare de autogen
sau automat cu ajutorul acetilenului sau oxi-
genului, prin ce obiectele stricate pregătite din
fier făurit, oțel, fier vărsat și aramă în modul
acesta se pot repara ușor, conform scopului.

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățător chi-
mic, broderie, și Institut pentru
spălatul rufelor cu aburi, în
ALBA IULIA - Gyulafehérvár.
Széchenyi-u. (lângă biserica călug).
Primește curățiri lucioase și fine, cu-
rățire de trusouri, albituri de desupt,
de masă și de pat, perdele și ori-ce
lucruri din bransa aceasta cu prețuri
foarte moderate. Curățire și clopsi-
torie chimică de tot-felul de haine
pentru bărbați și femei, pardesii fără
a le desface, apoi materii de mobile,
perdele, dantele etc., cu prețurile cele
mai moderate.

S'au ieftinit cărbonii.

Care de acum își câștigă
sau abonează cărbuni și
cochs pentru iarnă, eco-
nomisește 25%!

100 Klgr. cochs de fa-
brică de gaz cor. 4.60.

100 Klgr. cărbuni de
piatră salon de Prusia
cor. 4.60.

100 Klgr. cărbuni de
piatră salon de Jil c. 4.—.

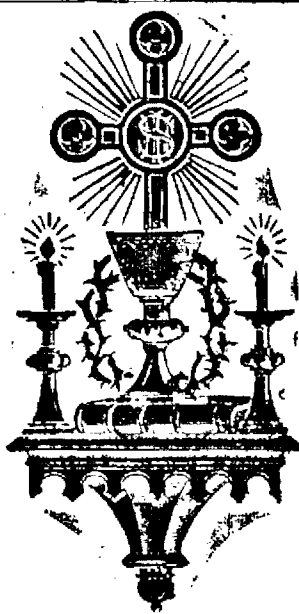
100 Klgr. cărbuni de
lemn fără praf cor. 6.—.

100 Klgr. de cărbuni
pentru fauri cor. 4.60.

Róth József mare neguțator
de cărbuni

Arad, Eötvös-u. 3.
Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrici, mori precum și pentru
trierat expediez cărbunii de Prusia de
calitate cea mai bună.



IOSEF JIKELI

SIBIU, str. Cismădiei Nr. 47.

Telefon Nr. 190.

neguțătorie pentru articli de sticlă, porcelan și metal; fă-furli și bide
Inflorate, rame pentru icoane, globuri și lămpli, oglinzi țigle de sticlă.

Recomandă scule bisericesti:

Cupă și vas de botez; Potire argin-
tate pe dinăuntru aurite; Cădelniță;
Căldărușe pentru apă sfințită; Candele de părete de bronz;
Candele argintate; Cruci; Sfeșnice de altar; Candelabre.

Ieftin de tot: Candelabru aurit,
pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob de
sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot K 43—

— La dorință servește cu catalog gratis și franco. —

In atențiunea damelor!

S'a isprăvit cu fața urâtă!

Alfia americană contra petelor.

E cel mai bun, dur și nestricăcios remediu contra
petelor, a phitiriadisului și a tuturor necurățiilor
din față. E singurul remediu neîntrecut încă, recomandat
de mai multe celebrități medicale, pentru curățirea de pele,
phitiriadis și ephelides. În străinătate se expoartă en-gros.

Un borcan costă 2 cor. și porto postal 20 fileri.

Se găsește exclusiv la **Molnár János** — Farmacie la Dubul Sfânt în —
inventator și fabricant: Szombathely, Fötér 42 Tr.



In atenția onoratelor dame!

In salonul de modă pentru
pălării speciale de dame,
deschis în Sibiu, Reispers-gasse Nr. 7-9,
al d-nei **Johanna Jekeli,**

se găsește în bogat asortiment cele mai noi modele
de Paris, atât gata cât și forme numai. Intrarea e
liberă și neobligătoare, prețurile cele mai moderate.

Se primesc totfelul de reparaturi și transformări;
pălării de doliu se fac gata în 24 ore.

Se află în depozit totfelul de reticole, genți
pentru dame, moderne și prima calitate.

● Artefactele de Granit ●
● și peatră de Var. ●

Knott József, Majdán.

● Prima fabrică Lugoșană de Cement și ●
● Intreprindere pentru lucrări de Beton. ●

● Intreprinzător de clădire. ●

● Telefon nr. 119. ●

● Cancelaria Fabricii de Cement și clădire: ●

LUGOȘ, str. Buziașului, vis-à-vis de casa vamei.

● Artefactele mele sunt aranjate cu ●
● cele mai nouă mașini sfărmoare, ●
● prelucrătoare și lustruitoare de ●
● peatră și întreprind ori-ce lucrări ●
● de pietrărie în granit sau în ●
● platră de var. Pe comande furnizez ●
● în cel mai scurt timp pietrii și lespezi ●
● de peatră prelucrate. Lucrări de ●
● sculptorie se pregătesc după desem- ●
● nuri cu cea mai mare punctualitate. ●
● Furnizez: bolovan, peatră cloplită, ●
● prund de granit și sfărîmături de ●
● granit pentru prunduire de drum, ●
● precum și la tot felul de lucruri de par- ●
● dositor, pietrii de acoperit și mărginit. ●

La NAGYENYED
Com. Alsófehér

să se adre

cine dorește a-și procura
autentice de:

Pomi roșii

arbori pentru alee, plante de ornament,
plante de fruct, rejmuit, fructe cu boabe, pu

Vițe altoite

(calitate superioară)

viță europeană și americană cu și fără

(Catalog instructiv la cerere gratis)

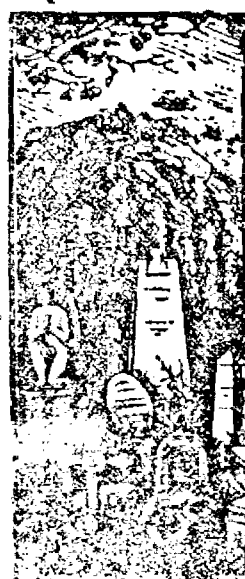
FISCHER & SÖHN

RICHTER și ZEPEN

pietrari

BISERICA-ALBĂ
Szászky-ut 112.

— VĂRȘ
Ferencz József



Recomandăm on. public din Vârșeț și jur
moderne

monumente mormântale

de granit negru suedian, sienit,
dor, marmură albă de Ruschitz,
chit pentru cripte și pentru tot felul de

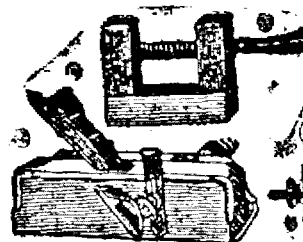
Liferăm din pietrăria proprie totfelul de
de bransa pietrăriei. Depozit de pietrii de

In atențiunea fabri-
celor de lemnărie!

Recomand

instrumente

din cel mai bun material nece-



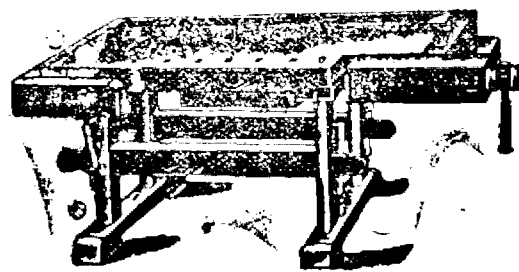
sare pentru m
sculptor de le
și dogar, cu pre
mod. după dese

Nagy Mihály

fabrică de instrum

Szabadka

Theresia-ter



LIMONATA KRISTÁLY



se poate purta în buzunar,
e cea mai lefțină și cea mai bună limonată.

Limonată contractată în praf. Se poate foarte com
purla în buzunar. O porție 6 fileri. O cutie pent
turiști cu 12 porții 80 fileri. - Face bune servicii
escursii la șporturi și militari la exerciții. Se găsește
orice prăvălie de delicatose și coloniale. Discompusă
orice apă dă o limonată ireproșabilă. — O pregătes
— — — fabrica de limonată Kristály a lui —

KERTÉSZ ERNŐ

farmacist în SZABADKA, 103 Tr.

Un atelier de fotografiat.
 Aducem la cunoștința on. public, că am deschis un nou atelier de fotografiat în Cluj, pe Szabadság-tér 16. Aici vom pregăti cele mai moderne fotografii cu 40% mai ieftine prețuri.
 Cu toată stima:
Stojkovits és Békés.
 Un atelier de fotografiat.

■ ATENȚIUNE. ■
 Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde a-ți cetit aceste anunțuri. :-

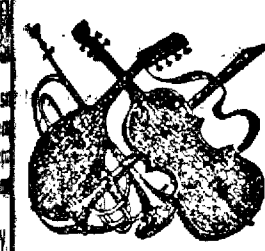
BALOG GEZA

Depozit de biciclete și mașini de cusut, atelier de reparat. Vârșeț — Versecz, str. Deák Ferencz Nr. 3. Filiale: Becicherecul-mare, Fő-ut și colțul str. Martintz.



Depozit de totfelul de mașini de cusut și biciclete din țară și din străinătate precum și totfelul de părți de-ale acestora cu prețuri foarte ieftine.
 Atrag tot odată atențiunea on. public asupra celor mai bune ace ale mele pentru mașini de cusut.
 Reparaturile se efectuează prompt și ieftin.
 Garanție pe 6 și 10 ani.

Babós Béla fabricant de instrumente muzicale în Sibiu, (Nagyseben) Piața-mică 24.



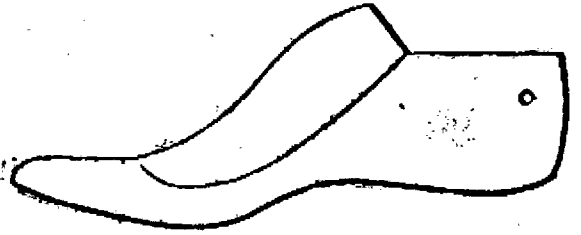
Unicul fabricant în Sibiu. Cel mai ieftin și cel mai bun depozit de cumpărat pentru orice instrumente, precum: violine, țitere, clarinete, harmonice, și totfelul de instrumente de suflat din alamă, etc.



Cele mai bune și mai ieftine corzi de violine. Mare depozit de Gramofoane în diferite mărimi, precum și Scala-Record. Mare asortiment de plăci pentru gramofoane cu prețuri ieftine. Comenzile se efectuează prin trimiterea banilor înainte sau prin rambursă. Reparaturile se execută artistic și cât se poate de prompt.

Prima fabrică de calapoade și calupe
 (Első kolozsvári kaptafa és sámfagyár)
 Cluj-Kolozsvár, Kis Szamos-u. Nr. 5. :-

Recomandă calapoade și calupe foarte bune, pregătite din lemn excelent uscat, pe care se pune un pond deosebit.
 Comenzile din provincie se execută pe lângă rambursă prompt și cu prețurile cele mai ieftine. Serviciu - excelent.



La atențiunea celor ce cumpără mobile.

Horger & Kepp
 magazin de mobile, atelier pentru covoare (tapețier) decorații în Sibiu-N. szeben, Reisper-ğ. 27.

O singură încercare vă va convinge despre ieftinătatea tuturor articolelor cumpărate la noi. Conștiințiozitate și serviciu prompt. — Cel mai bun izvor de cumpărat. Prețuri ieftine.

Nou atelier de fotografiat în Cluj,
 Kolozsvár, Mátyás Király-tér 26.
 Lângă apotheca lui Hintz.

Am onoare a aduce la plăcuta cunoștință on. public, că mi-am deschis nou atelier de fotografiat în piața Mátyás Király 26 și e aranjat după recerintele timpului modern, provăzut cu cele mai noi mașinării, stă la dispoziția on. public — în atelier se pregătesc fotografii protalbin, lucii și matt, — chipuri de platin, aquarel, pigment și argint-brom. — Recomand în deosebi speciile mele fotografii de copii, pentru cari la expoziția regiolară am fost distins cu medalia de aur. — De altcum pregătesc și tablouri, grupe etc. în execuțiile cele mai noi și moderne.
 Atelierul e deschis și în duminică și sărbători.
 Cu deoseb. tă stima:
Csizhegyi Sándor, fotograf.

— Totfelul de pâine bună de cartofi din Brașov. —

TENTESCH VILMOS JÁNOS brutărie și pregătitor de alimente.
 :- Brașov—Brassó, Közép u. 23. (Ó-Brassó). :-

<p>— Pâinea întărește inima omului.</p>	<p>Specialități de prăjituri: pesmet (biscuit) de ovăs și grâu pentru sănătate, pâine lată pentru diabeți, pâine de ovăs pentru reconvașcenți, pâine Graham, prăjituri cu nuci Graham, pâine de nuci Graham, pesmet (zwieback) de nuci Graham, pesmet (zwieback) de slad de nuci Graham, pâine fină și dură Graham pentru anemici — și suferinzi de stomach și pentru nutrirea pruncilor. — Căfea-caramel-cereale poame, extracte de nucă (ant de nucă).</p>	<p>Nutri-toare.</p>
<p>— Pâinea întărește inima omului.</p>	<p>Distins la expoziția internațională a brutarilor în anul 1907, din Budapesta cu medalia de aur și la expoziția internațională de igienă din Paris cu medalie de aur și cu dipl. de on. Catalog gratuit.</p>	<p>Producătoare de sânge.</p>

Specialități de prăjituri și pesmet (zwieback) de Brașov.

Sănătatea este comora cea mai prețioasă.

ZOMBOR SANDOR ortoped și fabricant de instrumente medicale.

Am onoare a aduce la cunoștința on. domni medici, că am deschis în Oradea-mare—Nagyvárad Uri utca nr. 26, un atelier pentru instrumente medicale, conform cerințelor moderne de azi, unde se pregătesc totfelul de instrumente specialiste și alte mașini de brânșă aceasta și primese și repararea, — ascuțirea, lustruirea și nichelarea acestora. — Pregătesc după cel mai nou sistem aranjamente de spital, mese pentru operație și pentru examinare, du apuri pentru instrumente speciale și de legat, precum și membre artificiale mașini orthopede pentru umblat și pentru îndreptarea corpului, etc. corsete artificiale ș. a. Comenzile din provincie se execută prompt și conștiințios.

Primul atelier ardelen aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și mălestru pietrar.

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.

Cancelarie Centrală:

Nagyszében, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.



Pomi de vânzare:

mai multe soiuri excelente de toamnă și primăvară de 2—3—4 ani.

B r a z i,
Tufe decorative și
Plante decorative
iernatice,
de diferite soiuri etc.
10.000 bucăți de
trandafiri,
de 1, 2, și 3 ani, cu
trunchiu nalt.

130 bucăți
„Musa Ensete“
de 3 ani, bucată cu
6—8—10 coroane.
18.000 bucăți
trandafiri
(rugi)
soiurile cele mai bune,
cu trunchiu nalt.

In prăvălia mea de flori

(MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR)

se pot căpăta buchete și coroane ocazionale foarte frumoase cu prețuri ieftine.

Catalog de prețuri la dorință se trimite gratis și franco.

Farkas Antal,

mare stabiliment comercial și grădinărie

Cluj—Kolozsvár, Téglás-u Nr. 15—16.

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318. —

Atelierul special de reparat
al renumitelor firme:

SCHMEREK & SZABÓ

— Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-u. 14. —

Primește tot felul de reparări și transformarea motoarelor cu benzin, gaz și ulei brut, absorbitoare de gaz, locomobile cu benzin și ulei brut și Arlapuri p. trierat. Bastimente cu benzin, pompe-motor. Mașină de fabricat ghiață. Montări specialiste de mori cu prețuri moderate, precum și reparări de automobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit de articlii tehnici. Fișile magnetice. Unsoari. Material de condensatiune. Arzătoare cu acetilen. Material pentru instalări cu electricitate. Cereți catalog de prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștiințios —
— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318. —



Decorat cu medalie de Argint la Expoziția Română București

Onorat Cler român!

Am onoare a aduce la cunoștința mult onoratului Cler Român că, la cererea mai multor domni preoți, cari de curată doresc sprijinirea meseriașilor români, mi-am permis să subscriu, depozitul meu cu tot felul de

• Pălării preoțești

pe cari la comandă, le trimet ori și unde pe lângă cele mai convenabile. In deosebi recomand modelul pălării de mătase (păroase) făcut de mine după gustul Dr. Miron E. Cristea, care model prinde bine ori ce permisuniunea Domniei Sale l-am și numit

„Model Dr. Cristea“.

Este frumos, elegant și de sigur va satisface gustul Domnului preot acest dragălaș model.

Tot odată fac cunoscut Onor. Cler Român, că adevăratul „Model Dr. Cristea“ numai la mine se poate procura, căci nici nu le este permis la alte firme al model ci numai mie singur, cumpărând dela alte firme aceste pălării va fi numai imitații atât în calitate cât și în format. **Prețul 9 cor. 40 fl.**

Pălării preoțești linse calitate fină și frumoasă. Cutia și porto 1 cor. 20 fl., trimit ori și unde cu ramburs primind banii înainte, neconvenindu-i vreunui domn preot că lăria primită se poate înapoia, și momentan restituită.

Fesuri preoțești pentru iarnă, prețul 6 cor.

In speranță că onor. Cler Român va da sprijin veniți unicului pălărier român, și va cumpăra mai bucurându-se de firma română ca dela firme străine, semnez

Cu deosebită stimă.

A. Meșotă,
pălărier român.

Brașov, str. Orfană

Dacă voți să cumpărați mezeluri și șuncă — din loc curat și pregătite gustos —

Să vă adresați:

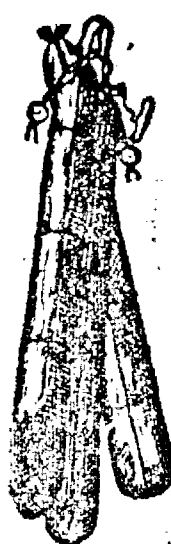
către fabrica de măcelărie și cărnăfărie cu putere electrică (fond. în a. 1879) a lui

LÁSZLOZKY TESTVÉREK

CLUJ — KOLOZSVÁR, Mátyás király tér 23. (Iparospatru)

unde se pot căpăta zilnic următoarele mezeluri:

Pariser	— — —	Cârnați șuncă	— — —	Galantin de
Crinolin	— — —	Rollni-șuncă	— — —	Mosaic
Extra	— — —	Rusesc	— — —	Picior umplut
Caș de carne	— — —	Rollut rusesc	— — —	Mortadella
Caș cu măieș	— — —	Paranen	— — —	Gottba
Cârnați p. vânători	— — —	Măieș rece	— — —	Mensel
Cârnaț cu sl. p. vânăt.	— — —	Caș rece de măieș	— — —	Caș de limbă
Salamă de vară	— — —	Pastete de mai	— — —	Sângerete cu
Pastete de sânge	— — —	Rollui de pept	— — —	Limbă umplută
Caș de porc I	— — —	cu felurite umfături ș.a.	— — —	Rolui de carne
Caș de porc II	— — —	cu sânge, mai, limbă.	— — —	Galantin de
Caș de urechi	— — —	Terță de carne	— — —	Pastete de
Cartaboș negru	— — —	Cracovean	— — —	Pastete de



Comandele, atât cele de vință cât și cele din execută prompt și la neexceptionabilă.

Recomandăm preparării, precum și șuncă de și Praga, carne fină, albă, afumată, ardelală, pentru unsoare și unsoare petă de porc.

Cărnuri proaspete carne de vită, de vițel sugător, zilnic carne și de miel dimineața dela 6—1 și d. a. dela 3—